

AVE MARIA

Naročnina za celo leto za Ameriko \$2.50. Za Evropo \$3.00.
Naročnina za pol leta za Ameriko \$1.50.

List v obrambo sv. vere med ameriškimi Slovenci

ŠTEV. (No.) 17. SEPTEMBER, 1st, 1923. LETO (Vol.) XV.

Naloga in namen vere v življenju narodov.

Rev. J. C. Smoley.

Vera je nadalje temelj trdnega značaja človekovega. Nazori, načela se v svetu hitro menjavajo. Ljudje menjavajo svoje prepričanje, kakor to nanesejo okolščine in potrebe. In v tem tiči vzrok človeške nestanovitnosti in nezanesljivosti. Edinole vera se nikoli ne ravna in ne klanja nazorom časa. Načela vere se glase vedno ko glas bronastih zvonov, vedno enako. Njene zapovedi ostanejo iste za vse veke. Pomislimo le na Gospodovo "pridigo na gori". Ko je pred množicami razvil svoj nauk in pokazal, kako je prišel izpopolnit Stari zakon, končal je svoj govor s krasno podobo: "Vsak torej, ki sliši te moje besede in jih izpolnjuje, bo podoben modremu možu, kateri je sezidal svojo hišo na skalo; in ploha se je vlila, in prišle so reke in vetrovi so zapihali ter se uprli v tisto hišo, in ni padla, ker je postavljena na skalo. In vsak, kdor sliši te moje besede in jih ne izpolnjuje, bo podoben neumnemu možu, ki je sezidal svojo hišo na pesek; in ploha se je vlila in prišle so reke, in vetrovi so zapihali in se uprli v tisto hišo, in je padla in njena podrtija je bila velika. (Mat. 7, 24—27.) In če pomislimo še na besede Gospodove" Nebo in

zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle", moramo občudovati njihovo odločnost. Kdo je ta, ki tako samozavestno trdi, da njegove besede ne bodo prešle? Ali je to morda kak blaznež, ali si je morda svest svojega večnega, božjega izvora, početka?

Da, ta trdnost, ta nespremeljivost verskih zapovedi daje človeku trdne predpise, trdna vodila poštenosti, resnicoljubnosti, npravnosti, zvestobe in vseh vezi, ki vežejo človeštvo med seboj. Goethe, ki je človeka dobro poznal, je rekel: "Značaji, katere bi človek v resnici mogel ceniti, so vedno redkejši. In priznati moram, da sem našel nesebične značaje v celem svojem življenju le tam, kjer sem našel trdno versko življenje, spoznavanje vere, življenje po veri, ki je imelo nespremenljivo podlago, ki je temeljilo tako rekoč samo na sebi, neodvisno od časovnih razmer, neodvisno od vede".

Kaki značaji so bili naši predniki! Kako plemeniti značaji so bili to! In zakaj so bili taki značaji? Zakaj so bili tako trdni, tako dosledni? Zato, ker so imeli trdno, živo vero!

Vera je temelj npravnosti. Korenine npravnosti in poštenosti leže v glo-

bočinah vere. Če izgine sramežljivost, če izgine poštenje, medsebojno spoštovanje, probudi se v človeku živalska narava, ki vero potepta. To nam kaj jasno kažejo dogodki francoske revolucije in ruskega boljševisma. Oskrunba cerkva, raztrgana cerkvena oblačila, razbiti križi in sohe, onečaščene sv. posode so pričale o nebrzdanih strasteh. In ti, ki so prepovedali vsako bogoslužje, ki so obsodili na smrt duhovna, če si je upal služiti sv. mašo, ki so kot vero proglasili kult razuma, so morali končno, ko so videli vso to razuzdanost in podivjanost, proglašiti: "Francoski narod veruje v Najvišje bitje in neumrjočnost duše".

Veliki ruski mislec, Tolstoj, je napisal krasne besede: "Počenjanje teh, ki hočejo ustanoviti npravnost brez vere, je podobno počenjanju otrok, ki hočejo presaditi cvetlico. Cvetlica se jim dopade, ne dopadejo se jim pa korenine. Zato odrežejo cvetlico in jo presade drugam — brez korenin." To je jako lepa primera. Npravnost izginja — — — to tožbo je čuti vsestransko. Izginja pa zato, ker njene življenske korenine, to je vero trgajo iz src ljudi.

Vera daje človeku moč in potrpežljivost, da bi zvesto in natanko

spolnjeval svoje dolžnosti. Daje mu tolažbo v njegovih težavah in bridkosti, daje mu upanje v njegovih smrtni uri. Spomnite se le velikega trpina Joba! Ko je zgubil vse svoje premoženje, zgubil otroke, sedel ves v bolečinah na kupu gnoja, ko se je njegova lastna žena norčevala iz njega in ga zasmehovala radi njegovega zaupanja v Boga, ko so ga njegovi prijatelji sumničili, da mora vse to trpeti radi kakih skrivnih grehov, kaj pač je dajalo Jobu moč da ni obupal? Sklenil je roki jih dvignil proti nebesom in molil: **"Vem, da moj Odrešenik živi in da bom v svojem telesu gledal svojega Boga!"** Kolikokrat se je ta zgled v manjši meri ponavljal! Kolikokrat nam je bilo skoro obupati! In kaj nas je varovalo, kaj nam dajalo moč? Vera je stopila k nam kakor angel varuh in nam šepetala na uho: Povzdigni svoje oči k Gospodu nebes in zemlje. On pripušča, pa ne opušča. On rani, pa tudi ozdravi. On ti bo dal moč, da boš ta križ prenesel. Da, i tebi poplača, če vstrajaš in dokončaš boj življenja."

Poglejte na Kristusa v vrtu Getzemani! On vidi pred seboj trpljenje, ki ga čaka. Njegova duša je žalostna do smrti. Išče tolažbe pri Očetu in moli. Moč in mir se nočeta vrniti. Trikrat gre proč od apostolov, trikrat prosi za pomoč; in šele po tretji molitvi, ko je vsled dušnih bridkosti potil krvavi pot, pristopil je k njemu angel in ga tolažil. V tem trenutku se je vrnil v njegovo srce nebeški mir, ponižno se je vdal v Očetovo voljo. — Ta grozni trenutek vrta Getzemani čaka tudi nas. In kdo bo ta trenutek prestal? Le ta, ki ni pozabil na molitev; le

ta, ki se bo znal obrniti k nebeškemu Očetu. Vera bo lek za njegovo dušo.

Spominjajte se nesrečnega parnika Titanic-a. Ko se je začel potapljati, ko ni bilo več rešitve, je pesem: "Nearer my God to Thee, nearer to Thee" vlivala mir v srca nesrečnih potnikov in jih spravila z mislijo na neodvračljivo, neizogibno smrt.

Ni pa treba misliti samo na najbolj kritičen trenutek v življenju, ko grozi smrt. So še drugi trenutki, ko daje ravno in edino le vera človeku največjo srečo, največjo blaženost. Je to doba nedolžnih otroških let, in doba starčka. "Vera je prvotni govor človeka", pravi moderni, svetovno znani odgojevalec Foerster. Radosti, ki jih okuša duša v kraljestvu božjem, so najčistejše, in človek, ki ni izgubil idealov vere, se duševno nikoli ne postara. **V veri ima skrivnosti večne duševne mladosti.** In če je tudi marsikdo v bojih, v zmotah zgrešil zvezdo vere, zasije mu običajno zopet na stara leta v celem njenem sijaju in žaru.

Ko nastopijo mrzli jesenski dnevi, ko se vlačí megla po planjavah, po ulicah, gledamo z radostjo na razsvetljena okna in čutimo gorkoto družinskega veselja, ki žari za okni. Ko se nam bližajo stara leta, zgubile so za nas radosti sveta svojo vabljivost in čar. Človek gleda kakor s kake visoke gore na nje, kakor na nekaj goljufivega in se rad skriva v svojo dušo, kojo edinole vera razgreva. Misli mu vhaajajo na drug, lepši dom, o katerem mu pripoveduje vera. V resnični, odkritosrčni veri najde svojo duševno srečo in blaženost.

Francoski pisatelj Francois Coppee piše v svoji "Molitvi rodoljuba" tako krasno: "Dolgo časa sem spadal med množice dvomljivcev in šele pred kratkim sem se spreobrnil k veri. Oč te dobe sem iz srca hvaležen svoji materi, ki mi je dala prvo krščansko vzgojo. Hvala Bogu, da sem spoznal dobroto vere, ki ožaruje moja zadnja leta. Človeku brez vere je v starosti grozno žalostno. Brezverec koraka proti grobu z globoko sklonjeno glavo in gleda s strahom, kako pada okoli njega suho listje na zemljo. Za vernega človeka pa smrt ni nič strašnega. Ko pride nad njega jesen življenja, tedaj dvigne svoje oči še bolj in skozi suhe veje toliko lepše vidi v nebesa jako se moti brezverec, če misli, da vera oslabuje energijo; pri meni je ravno na novo oživila vera vzbudila rodoljuba. Vera — — in naj si proti nji sovražniki še tako divjajo — — ne prepoveduje ljubiti svoje domovine. Za mene je košček zemlje, kjer sem se rodil, neločljivo spojen z mislijo na stari zvonik naše vasice. Vidim in spoznavam, da vera povečuje nravno moč in zmožnost za žrtve. Pri svojih političnih bojih našel sem svojo silo in moč v veri. Ko sem poljubljal križ, sem bil podoben mornarju, ki se v viharju in nesreči oklepa jambora." — — Kako krasne besede starčaka-pesnika!

Tako sem vam samo mimogrede pokazal, kaj je človeku vera. Ona nam odgrinja smisel in pomen življenja; je edini zanesljivi temelj trdnega značaja; je temelj nravnostnega življenja in nam daje končno tolažbo v bridkosti in težavah življenja, razveseljuje naša stara leta.

(Konec prihodnjic.)

Zakaj se Bog ne zgane?

Dr. F. T.

Bilo je v svetovni vojski. Kompanija mladih slovenskih vojakov je korakala po Krasu, eni zamišljeni v svojo bodočo usodo, drugi pa brezskrbno in lahkoživo. Pridejo mimo znamenja ob poti: starinski križ, pred katerim je najbrž že par rodov dajalo čast in hvalo Križanemu, ozaljšan ob Kristusovih nogah s cvetjem. Večina kranjskih fantov se pokaže kot verne, odkrije se — salutirati bi morali, pa so vedeli, da gre Bogu drugačen pozdrav kot ga zdaj dajejo oficirjem; iz konca čete pa stopi mlad enoletni prostovoljec iz dolenske vasi M. torej šolan človek, stopi k križu, vzame šopek in si ga zatakne za čepico, potem pa s puškinim kopitom vdari z vso silo ob Kristusov kip, da je v hipu ves zdrobljen. Podel surovež, zločinec, da so ob njegovi hudobiji zastrmeli vsi navzoči — Kaj mu je storil ta križ zlega, da ga bije? In kako ostane Bog miren ob tem dogodku, kako da ne pošlje bliska in strele nad tolikega hudodelca?

Ali v skromni župni cerkvi, kjer je kupila blaga oseba za trdo zaslužene novce lep obhajilni kelih, se zgodi ponoči vlom: tatovi se vtihotapijo v cerkev, ob medli svetlobi večne luči s silo odpro tabernakelj, vzamejo ta kelih venkaj, stresejo sv. hostije na tla in odhitijo, z božjeropnim grehom obloženi, s ciborijem v trdo noč. Dobri verniki se drugi dan strmeč povprašujejo: "Kako se je moglo to zgoditi? Kako da je Bog dopustil tak greh in toliko osramočenje? Zakaj niso zločincem roke ohromele in oči otemnele ob tako groznem dejanju?"

Bog pa molči. Tako je tiho, kakor je bil tiho pred svojimi sovražniki v Jeruzalemu, ko so ga surovi vojaki oblekli v škrlatni plašč in s

trnjem okronali, potem pa je cela stotnija uganjala vojaške šale z njim, poklekovala predenj in ga bila v obraz; še več — pljuvala je vanj. Molčal je, ko ga je Herod imel za norca in ga dal obleči v belo oblečilo. Tiho je ostal, ko je nahujskana množica zahtevala njegovo najnedolžnejšo smrt in je Pilat mirno izrekel smrtno obsodbo. In ko je Sin božji visel na križu in je v silnem telesnem trpljenju in dušni bridkosti klicala njegova človeška narava: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" je bil Bog tiho in mu ni dal odgovora. Ni se stegnila božja vsemogočna roka iz oblakov, da bi populila krute žeblje iz udov božjega Sina; pustil ga je, da je trpel in umrl med sovraštvom in zasmehovanjem Judov.

In ko je paganski svet napel vse svoje sile, da uniči krščanstvo, in so milijoni mučencev skozi 300 let polnili zrak z vzdihni bolečin in pojili tla s svojo krvjo, preganjalci pa so se rogali njim in njih Bogu, je bil Bog še vedno tiho. Pustil je, da je Cerkev trpela. — Še celo v francoski revoluciji je bil tiho, ko je ponorela množica častila vlačugo kot boginjo modrosti in je v cerkvi Notre Dame v Parizu stopil slikar David na prižnico, pomeril nakvišku in rekel: "Bog, če si res, zagrmí vame kot zdaj jaz streljam vate!" Pa ni bilo čuti groma ne videti bliska. Bog, samsebi neskončno srečen in nedotakljiv od orožja ali žalitve, se ni javil kot maščevalec.

Zakaj ne? Zakaj Bog ne spregovori?

Predvsem zato ne, ker ima celo večnost časa in lahko izpregovori kadar spozna za prav. Mi ljudje govorimo v času, zato ne smemo odlasati z besedami, sicer jih ne bomo mogli morda izreči, ker ne vemo, če

nam smrt prej ne zapre ust; Bog pa ne tako. Njemu noben ne uteče, naj preplava vsa morja in naj se pogrezne v sredino zemlje. Njegovi mlini meljejo počasi, pa zanesljivo, pravi slovenski pregovor.

Pa Bog tudi zato molči, ker je neskončno velik in veličasten. Svet, katerega je on zamislil in ustvaril, ni kakor ura v katero je treba vsak dan posegati in ji popravljati in gibati kolesje. Njegovo delo je zamišljeno tako velikopotezno, da se razvija samoposebi in vseeno vedno tako, da izvršuje njegove najsvetejše namene. In on je dal človeku tudi prosto voljo, v katero se ta odloči za dobro ali zlo, in tudi za bogokletno besedo ali dejanje.

Bog molči tretjič tudi zato, ker ima poslanika, zvestega in poslušnega, kateri hodi za človekom na vseh njegovih potih in čaka na mig svojega Gospoda, da bo položil roko na ramo zločinčevu in mu dejal hladno: "Pojdi zdaj v večnost pred sodbo božjo!" Ta božji sel je smrt. Ko pa pride duša predenj, tedaj pa Bog izpregovori; in sicer bo izpregovoril strahovito nad hudobneži.

Bog pa molči na tem svetu še zlasti zato, ker je neskončno dober in prizanesljiv. Matí vse potrpi in čaka leta in leta, da bo sin morda le krenil na boljšo pot in ji bo vsaj kasneje pokazal ljubezen, Bog pa še neskončno bolj, saj je njegovo usmiljenje in prizanašanje neskončno večje kot ono najboljše matere. Čaka izgubljenega sina, da se bo morda le vrnil k očetu; on je tisti, ki ne zlomi nalomljenega bička in ne upihne brlečega stenja. Čaka, molči in opozarja grešnika na svoje usmiljenje, katero odpusti največji greh, če se le človek odvrne od hudobije in se obrne nazaj k Bogu.

S p o m i n i .

G. M. Trunk.

(Dalje.)

Plebiscitna komisija je razdelila ozemlje, izdala določbe glede distriktnih svetov, štetja itd. Gospodje bi bili posebno pri štetju glasov lepo medseboj. A vsaj kakor se meni zdi, jim je slučaj vendar nekoliko zmešal štrene, pa ne zadosti, prav radi naše slepote. Pri nas je bilo raznih ekspertov vsak dan več. Belgrad, ali kdo, jih je kar bruhal, da se sam minister Jovanovič ni več spoznal. Da bi nekaterim gospodom dal dela, jih je poslal na razne sedeže distriktnih svetov, naj bi bili antantarjem na razpolago. Nemci so to takoj zapazili in poslali na vsako mesto svojega človeka. Dobro. Ne vem, če je bilo prvotno tako začrtano, navsezadnje sta le dva prisostovala skrutiniju, čez skrinjice pa nista imela nobene oblasti, oziroma se razven v Rožeku, kolikor vem, naš zastopnik se ni za to prav nič brigal, saj je bilo vse dobro zapečateno, prav tako kakor Spasitelj v grobu!

Mislím, da bi se bilo prav lahko že v nedeljo vse prešteló, vsaj v glavnem, a pustili so si časa, da se izvrši vse natanko ter začeli šteti šele v pondeljek in šteli tri dni!!! Če tu ni že pes pokoncu, naj me — butne! Moramo imeti časa, da se lepo razgovorimo, ako bi ne šlo vse po našem, kajne gospodje Angleži in Lahi! Pa je že prvo noč precej po njihovem šlo, ker že prva noč je bila — ugodna.

Dne 11. oktobra opoludne pove naš zastopnik v Borovljah, da so prešteli štiri občine, rezultat nam je skrajno neugoden, popolnoma proti našemu proračunu. Ne vem ravno, katere občine so to bile, a ta novica je zadostovala — propademo!! Od zdaj je kar padalo, nam kot mlinški kamni. Nemcem kot rajska godba. Vedeli smo — Koroška je za nas Slovence bila.

XVI. Prve sodbe. Po propadu. Zagovarjam!

Znano je, da se mnenje in sodba ljudi izpreminja, čestokrat naglo kakor vreme v Ameriki. Ako nam ne gre po našem načrtu, smo s sodbo in obsodbo takoj pri rokah. Korošci so mevže, pustili so nas na cedilu, — tako se je slišalo. Vem, da so na spodnjem Koroškem ljudje manj zanesljivi, manj značajni. Pri-pustim vsakemu sodbo in obsodbo, ako ima za to svoje razloge. Tudi jaz bom sodil in strogo obsodil, če bom spoznal, da imam tehtne in zadostne razloge.

V torek smo že "pokali". Tudi ti? Imel sem že pred letom prav čudno afero z g. Possingerjem, celo pri sodniji, ker sem že tedaj izjavil, da zapustim Koroško pred razglasom izida v slučaju, da bo ta za nas neugoden. Slutil sem, kaj me čaka za slučaj propada, saj sem veljal povsod za "hauptmacherja". Saj sem jaz poklical — prekl . . . Kranjce, vražje Jugoslovane! Kdo bi mi mogel zameriti, če sem sklenil se izogniti morda celo smrtni nevarnosti? V tem sem prav sam svoj sodnik, ker vedel sem, da pri neuspehu človeka zapusti najboljši prijatelj. Vlada nas je rinila v ospredje. Ali nas bo tudi ščitila? Prepričan sem bil, da nas ne bo, ali da nas ne bo mogla. Vem, da bi nas ne bila mogla niti pri najboljši volji, kar je mogla, je storila.

Šel sem toraj, resnično šel, sicer ne čez Ljubelj, dasi so mi zapisali na župnišče "marš ueber den Loibel." temveč šel sem skozi Ljubelj, lepo po železnici, toraj po polju. Celó na spodnjem Koroškem so govorili: "Trunk je že letel!"

Pa nisem letel, gospoda, recite kar hočete. Prav nujen, zaseben opravek sem imel v Ljubljani in radi tega sem šel, prav radi tega, a prišel tudi nazaj. Leteli so pa drugi,

ki so se prej delali strašne junake.

Na kolodvoru pristopi k meni ves razjarjen g. Janežič iz Podgorja. "G. župnik," pravi, "Vi ste bili tudi ud plebiscitne komisije, povejte mi, kako ste mogli pustiti skrinjice antantarjem brez vsakega našega nadzorstva?" — "G. Janežič," odvrnem sprva "bodite no pametni, saj so bile vendar vse natančno zapečatené!" — "Kaj zapečatené," pravi ogorčeno, "vsak pečat se da ponarediti in nihče od naše strani ni bil poleg!" Vstopimo, vlak odpelje. Od tega trenutka nisem imel več miru. Ko sem slišal prvo obsodbo koroških mož, me je silno bolelo, pa nisem vedel zagovora. Od tega pogovora naprej, se je začelo daniti v moji duši. Seve, poročete, ker si Korošec, moraš Korošce zagovarjati in iskati razlogov za propad, da sramota, ki je legla na Koročan, ne zadene tudi tebe! Kdor tako sodi, naj sodi. Jaz sem od tega trenutka razlogov iskal, jih našel, povedal, a sodbe nikomur ne usiljujem.

Na Jesenicah sem v vozu od vojakov in žensk slišal strašne besede. Prok . . . Srbi, hud . . . Srbi, ušivi Srbi! — Kar deževalo je! Tako toraj! Lepo v hiši, pri obloženi mizi sedite in kolnete . . .!

Slovenska javnost je sočustvovala z nami. Javno moram tu pribiti nasproti nekaterim nenasitenim Korošcem, ker sem imel pogled v vse zadeve, da je slovenska javnost storila za Korošce kolikor je le mogla, dasi bi bil ta ali drugi morda mogel še več storiti, ako bi bila rešitev sploh mogoča. So ljudje, ki nikoli nimajo dosti. Ljubljana je bila potrta. Se je pač zavedala, kaj je Slovenija, Jugoslavija zgubila s Koroško v stratežičnem pogledu.

V sredo je bil shod na mestnem trgu. Mnogo krika, kakor je naša navada, a prav malo pameti! Poslušal sem in postal še bolj žalosten.

Napadi na vladu, napadi na vojaščino, na Beograd, na Srbijo, poziv na prostovoljce za zasedbo.

Hvala vam, rojaki, za dobro voljo, a ne trudite se, ne kričite po nepotrebnem, tiho, udano, junaško žalujte z nami, prav nič ne pomaga več, mi smo vsaj za enkrat — pokopani! Pri glasovih zaostanemo, določbe antante so resne, vojske ne moremo napovedati, "izgubili smo," konec! — Bodimo tudi v smrti junaki, kakor so bili Srbi, ko je umirala njih domovina!

Bolj ko kdo drugi sem poznal situacijo. Vsa diplomacija ne pomaga nič. Sreča me dr. Stefančič eden naših najradikalnejših. "Položaj se je izboljšal. Minister Jovanović je vendar enkrat naredil krepko potezo. Pustil je Koroško zasesti!" Nisem mu hotel jemati sladkega upa, dobro sem vedel, koliko ta za Srba pomeni, poznal sem antanto. Bilo je to samo radi naše varnosti, a prav ničesar več.

V četrtek sem se vrnil. Jok, stok povsod. Tja do Drave so se čuli glasovi. "Južno ob Dravi imamo mi večino." Nisem nikomur hotel podreti nade, a sam niti za trenutek nisem gojil takih upov. Karavanke so in bodo meja dokler . . .

Tudi v slučaju, da bi bili zmagali sem imel namen zapustiti Borovlje. Z dušo nikoli nisem bil tam. Vržen sem bil tja. Nakopal sem si mnogo nasprotnikov, da bi mi bilo delo na vse načine otežkočeno. Sklenil sem pa, da ostanem pri svojih rojakih, dokler in kakor bo mogoče. Pa so mi ravno ti zamerili! Zakaj nisi šel? Ostal je, so sumičili, in je v službi Nemcev! Ostal sem, ne v službi Nemcev, služiti sem hotel rojakom, dokler me Slovenci niso moralno ubili in Nemci — pogнали! Poprosil sem za tri mesečni dopust, ga dobil in koncem oktobra odšel na svoj dom v Bače.

Uradni izid glasovanja so objavili. Strašno! Za šest tisoč glasov smo propadli. Vprašanje skrinjic mi ni pustilo mirovati. Začel sem presojeti razne dogodke, razmišljati o raznih pojavih, Za podlago mo-

ram vzeti samo boroveljski in rožanski okraj, ker na spodnjem Koroškem nisem mogel tako natanko zasedovati vsega poteka glasovanja.

Oni, ki nas obsojajo in pravijo, da se je Jugoslaviji izneverilo do šest tisoč glasovalcev, si te pojave tolmačijo s tem, da smo se mi uštelili, prepovršno šteli, preveč se na ljudi zanašali, ker šteli smo navadno okroglo dvajset tisoč naših glasov, od približno sedemintrideset tisoč glasovalcev.

Nočem ugovarjati glede spodnje Koroške, ker sem v tem imel premalo vpogleda, a odločno moram ugovarjati z ozirom na zgornje Koroško. Tu bi se nam bilo izneverilo najmanj 2500 glasov in to zadostuje za naš propad. "Všteli smo se, površno smo šteli," v občinah Šmarjeta, Medborovnica, Medgorje, povsod približno za 200, ie 600 glasov, v Kotmarivesi za 300, na Radišah in Škofičah za 100 in v Borovljah za 150 glasov, to ie skupno 1250 in ker so bili oddani za Nemce, je 2500 glasov. Zdaj pa vprašam vse gospode, ki so imeli vpogled v strahovito borbo, v vsako dušo: Ali more kdo s prepričanjem trditi, z mirno vestjo reči, da se je vsaj v teh občinah štelo površno? Jaz bi mogel reči, da je edino v Medgorjih mogoče o nekaki površnosti govoriti, ker od tam sem zvedel slučaj, da je nekdo šel s trobojnico na glasišče, glasovati za Avstrijo, a tudi tam vedo le za ta slučaj. Nekaj sličnega se je menda pripetilo tudi v Kotmarivesi. Gospoda moja, šlo je za 1250 glasov, v Medgorjih za 200, pa vedo samo za en slučaj. Pa recimo v vsaki teh občin vedo za deset, dvajset ali še več slučajev, od kod vzamete 1250 glasovalcev, ki so bili mevže?? Mar ni bilo v vseh občinah borbe za vsak glas? Ali je bil pri štetju naših glasov samo en človek zraven, ki je površno štel, prelahkomišljeno sodil? Nekaj pomot je pri takih stvareh vedno mogočih, a na stotine glasov, čez šest tisoč grdih hinavcev, ki so se z nami izpostavljali, se pustili zasramovati, s pritajeno zavestjo, da se nam bodo pozneje posme-

hovali? Kdor more kaj takega verovati, naj nas kamenja, ne zaslužimo drugega, jaz se ne upam zgrabiti za kamen! Lahkomiselno ste šteli! Pa ravno v teh občinah in samo v teh občinah?!

En slučaj, kako smo lahkomiiselno šteli. Kake 14 dni pred glasovanjem pride dr. Brejc in skliče duhovnike . . . "Gospodje," pravi "jaz drugim prav ne zaupam, vi veste presojeti ves strahovit položaj v slučaju propada, iz vaših ust hočem slišati sodbo." Navede slučaj: "Bil sem pri dekanu Limpelnu v Kapli. Tam imamo mi samo 300 glasov, nasprotniki 700. Odšel je in se čez nekaj časa zopet vrnil. Vprašam g. Limpelna, če so se razmere za nas res tako poslabšale, ker polovica Podljudelja je spadala v mojo župnijo. Kaj odgovori! "Vzeti moram vendar najnižje število — tako štejemo mi." Ne rečem ničesar, dasi sem imel pomisleke tudi glede najnižjega števila, ker tudi v naše dobro, bi rekel, se ne smemo varati. In varal se je g. dekan za celih 50 glasov, ker v Podljudelju smo dobili 350 glasov, kakor smo pač prej "lahkomišljeno naštevali"!!

Všteli smo se, lahkomiiselno smo šteli na strašnih Žihpoljih za 20 glasov, za nekaj celo v Vetrinju, za 100 na Bistrici, nekaj v Št. Janžu nam v prid, v drugih občinah: Sele, Slov. Pliberk, skoro da ves rožeški okraj, se je vjemalo naše štetje do moža: v prej imenovanih občinah bi se bili pa uštelili za stotine skupno za 1250 glasov pri enakih pogojih, morda še pri silovitejši borbi za vsako dušo!?

Reklo se je: Kotmirčani so bili od nekdanj znani fal . . . Pa prosim vas, ali niso bili Žihpoljani še bolj znani?! Tu na Žihpoljih jih je za nas 20 več, v Kotmarivesi pa, kjer je bila dalje časa slovenska postojanka, kjer je župnikoval g. Prosek, kjer je župnikoval in agitiral g. Arnuš . . . v tej občini kar tri sto izdajic . . .? Ampak sem vprašal g. Prosekarja in g. Arnuša . . . Nekaj glasov bi se dobilo in se je dobilo, a tri sto in menda še več, to je vsaj za mene uganka!

Tvoj nedeljski tovariš.

Piše Rev. J. C. Smoley.

PETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Ne jokaj!

— — Luk. 7, 18.

Kar se je dogodilo v mestecu Najm, "da so nesli mrliča", kakor pripoveduje evangelij, se dogaja pogosto tudi pri nas, in se bo vedno dogajalo. Vsi bomo umrli; smrt bo potrkala na naša vrata, ko se je bomo najmanj nadejali.

Vdova v mestu Najm je pri pogrebu bridko jokala, spremljala je k poslednjemu počitku edinega svojega sina, ki ji je bil tolažba, podpora v njenih starih letih. V njeni žalosti jo je pa potolažil Gospod. "Ne jokaj!" ji je rekel, dotaknil se nosil in ji obudil sina.

Prijatelji moji, kdo pa nas tolaži, če nam kdo naših dragih umrje? Kdo poreče nam: "Ne jokaj?", ko bomo naše drage spremljali k grobu?

Gospod ne bo sicer pristopil k nam, kakor je to storil pri najmski vdovi, da bi nam obudil našega ljubega mrtvega; vendar pa imamo obilo tolažbo ob smrti naših dragih iz resnic naše sv. vere. Te resnice hočemo danes kratko premišljevati.

Če nam kdo naših dragih umrje, vedimo, da je umrl vsled volje božje.

Brez volje božje se ničesar ne zgodi. Gospod je rekel, da brez volje božje niti vrabec ne pade raz strehe (Mat. 10, 29). Če kdo naših dragih umrje, umrje vsled volje božje, in volja božja nam mora biti sveta. Bog gotovo ve, zakaj je ranjkega vzel k sebi. Kolikokrat mati bridko

toži na grobu svojega edinega otroka; toda Bog je morda vzel tega otroka k sebi, da ga je rešil vsega hudega, ki ga je čakalo na svetu, poklical ga je k sebi, ker je ljubil njegovo nedolžno dušo. Jokajo otroci ob rakvi svojega očeta ali svoje matere, bridko jokajo. Bog ju je poklical k sebi, da bi jima poplačal njuno skrb in trud, ki sta ga imela pri vzgoji in izreji otrok.

Zato nikar preveč ne žalujmo ob smrti naših dragih. Bog jih pokliče k sebi in on že ve, kaj dela. Ta misel nas bo gotovo vedno potolažila. Ko bi mogel ranjki vstati iz groba in nam povedati skriti božji namen, zakaj ga je Bog poklical iz tega sveta. Bi nam morda tudi rekel: "Ne jokaj!" Morda bi tolažil otrok svojo mater: "Ne jokaj! kar mi je dal Bog, bi mi ti dati ne mogla!" Tolažil bi oče, tolažila bi mati svojega otroka: "Ne jokaj! Bog me je rešil zemskih stisk in težav; njegova sveta volja bodi česčena!"

Ko je bila ob času preganjana kristjanov v Rimu komaj štirinajstletna Nežika obsojena na smrt in umorjena, pokopali so jo njeni stariši na svojem vrtu in hodili vsak večer na njen grob molit in jokati. Niso se mogli potolažiti radi njene mučeniške smrti. Trinogi so jo vrgli na gorečo grmado in jo končno prebodli. In glejte, neko noč, ko so stariši zopet žalovali in jokali radi svoje hčerke, so imeli čudno prikazen: Prikazal se jim je trup devic v nebeški zarji, med njimi je bila tudi njih Nežika, v rokah je imela jagnje, belo ko sneg. In rekla je starišem: "Ne jokajte, ker sem neskončno srečna! Radujte se, ker

mi je Zveličar naklonil večno slavo!" Od te noči naprej so stariši prenehali jokati za njo.

Kako krasne besede: "Ne jokajte radi mene, ker sem neskončno srečna!" Te besede, draga mati, bi ponavljal i tvoj otrok, ko bi mogel vstati iz groba. Te besede bi vam ponavljal, ve zapuščene sirote, i vaši stariši, ko bi mogli vstati iz groba.

Zato ne žalujte preveč! Zguba vašega ljubega je sicer boleсна, toda molimo ob grobu: "Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji."

Druga resnica, ki nas bo tolažila ob smrti naših dragih, je, da se bomo z njimi zopet videli.

"Še malo, in me ne boste več videli; in zopet malo, in me boste videli," je rekel Kristus svojim učencem, ko se je od njih poslavljaj. Dodjal je: "Pa zopet vas bom videl, in vaše srce se bo veselilo, in vašega veselja vam ne bo nihče vzel" Jan. 16, 19—22).

Te besede ponavljamo tudi mi lahko, moji dragi, ko polagamo naše ljube v grob. "Še malo, pa me boste zopet videli." Vstali bodo od mrtvih naši dragi, vstali bomo od mrtvih tudi mi, in našega veselja nam nikdo ne bo vzel.

Kako vesela, kako tolažljiva je ta resnica naše sv. vere! Ta resnica bo izbrisala in posušila tudi naše solze: "Ne jokaj!"

Odrešenik sam je tolažil žalostno Marto, ko mu je med solzami pripovedovala, da je njen brat Lazar umrl; rekel ji je: "Tvoj brat bo vstal." Na kar je Marta odgovorila: "Vem, da bo vstal ob vstajenju, poslednji

dan" (Jan, II, 23, 24).

S to resnico so se tolažili vsi mučenci, ko so šli v smrt. "Prosim te, dete moje," je rekla makabejska mati, "dvigni oči k nebesom in ne boj se tega rablja, skaži se vrednega svojih bratov in pretrpi smrt, da te bom v večnem življenju s tvojimi brati zopet našla."

Tolažimo se torej ob smrti naših dragih vedno s tema dvema resnicama: da nikdo brez volje božje ne umrje, in da se bomo v večnosti zopet videli. Te resnice nas bodo v naši boli potolažile. Vdajmo se ponižno v voljo nebeškega Očeta, ki je gospod življenja in smrti, in ki bo tudi nas obudil poslednji dan. Amen.

—o—

ŠESTNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Ali se sme v soboto ozdravljati?

—Luk. 14, 3.

Farizeji so nastavili Gospodu past. V soboto, torej praznični dan, so pripravili obed in povabili Jezusa nanj. Med obedom so pa pripeljali vodeničnega človeka. Kaj bo napravil? Če ga ozdravi, bomo rekli, da je kršil soboto, ker po njihovem nauku je bilo v soboto vsako delo prepovedano. Če ga pa ne ozdravi, bomo pa rekli, da nima nikakega usmiljenja, ali bomo pa vprašali, odkod njegova moč, da dela čudeže?

Kristus Gospod je vjel farizeje v njihovi lastni pasti. Sam jih je pričel izpraševati: "Ali se sme v soboto ozdravljati?" Kaj naj bi bili farizeji na to odgovorili? Če bi rekli, da se sme, bi bilo to proti njihovem učenju. Če bi rekli, da se ne sme, stali bi pred ljudstvom kot neusmiljenci, ki so se delali samo na oko usmiljene. Zato niso dali nikakega odgovora. Evangelist pravi: "Oni pa so obmolknil." Nato se je pa Gospod usmilil vodeničnega in ga ozdravil. Dela usmiljenja ne kršijo sobote.

Prijatelji moji, to kar je bila Judom sobota, je nam nedelja. Nede-

lja je za nas svet dan. Ko bi nebeški Odrešenik danes stopil na svet, bi morda ne vprašal: "Ali se sme v nedeljo ozdravljati?", on bi vprašal: "Ali se sme nedelja posvečevati?" Posvečenje nedelje se žalibog jako opušča, nedelja je samo dan veselja in zabave, za mnoge nedelja ni več dan Gospodov, in to škoduje ljudstvu. Je to proti Bogu, in kar je proti Bogu, to ne more nikoli koristiti.

Pokazati vam hočem danes, da je 1. nedelja dan Gospodov in 2. da je nedelja dan božjega blagoslova.

—o—

1. Nedelja dan Gospodov. Kaj mislim s tem? Mislim, da si je Bog pridržal nedeljo v svojo lastno službo. "Šest dni boš delal," je rekel Bog izraelskemu ljudstvu, "in opravljaj vsa dela; sedmi dan, sobota, je pa dan Gospoda, tvojega Boga." Šest dni je dal torej Bog človeku, da bi delal za svoje telesne potrebe, sedmi dan pa mora človek Bogu služiti. Je to dan Gospodov!

Judom je bil sedmi dan sobota. Kristjani so pa že v apostolski dobi, da se ločijo od Judov, pričeli posvečevati nedeljo, ker je v nedeljo Gospod vstal od mrtvih.

Nedelja dan Gospodov! Kdor opravlja, ne da bi moral, ta dan težko, hlapčevsko delo, kdor ne daruje tega dneva Bogu, tak ta dan take rekoč Bogu ukrade.

"Posvečuj Gospodov dan," ukaže Bog. Nedelja je ta Gospodov dan, in kdor je ne posvečuje, tak težko greši.

2. Nedelja dan božjega blagoslova.

"In blagoslovil je sedmi dan in ga posvetil", pravi sv. pismo (Gen. 2, 3).

Blagoslovil ga je Bog. Ima torej biti človeku k blagoslovu. In kak blagoslov naj mu prinese? Na telesu in duši, časno in večno.

Na telesu. Telo si mora ta dan odpočiti. Človek ne zdrži, da bi neprenehoma delal. Kdor bi tako ravnal, bi si izpodkopal svoje zdravje.

Telo pa ne oživi samo z odpočit-

kom od dela, tudi njegov duh se okrepeča. Angleški zdravnik Farr je rekel v angleški državni zbornici: "Sveti nedeljski mir prinaša telesu nove moči, kajti vera, božja služba, okrepečuje duha, duh pa okrepečuje telo." In tako pridemo k drugemu kar nedelja prinaša — blagoslov za dušo.

Tudi duša potrebuje okrepečila. Pri vsakdanjem delu misli človek edino le na ta svet, na dušo le prerad pozablja; in duša peša in opeša. Vidimo to na ljudeh, ki nedelje ne posvečujejo. Na duši pešajo, in ne trpi dolgo, pa popolnoma odpadajo od vere.

Posvečevanje nedelje prinaša duši obilo božjega blagoslova. Človek izpolnjuje svoje krščanske dolžnosti: moli, gre v cerkev, gre k sveti maši, sliši božjo besedo. Koliko studencev, iz katerih pritakata duši življenje in moč — — blagoslov za čas in večnost.

Poglejmo na vsakdanje življenje! Koliko časa pa žrtvuje človek pri vsakdanjem delu med tednom za svojo dušo? Mora preveč misliti na vsakdanje delo, na dušo, na večnost le malo misli, če popolnoma ne pozabi. In če zadoni nedeljski zvon, je to kakor glas iz drugega sveta; in ta glas nam kliče: Imaš, o človek, dušo; skrbi za njo! Nisi vstvarjen samo za ta svet, ampak vstvarjen si za večnost; misli na njo! In človek premišljuje in misli tudi na dušo.

Pomislite na molitev! Kako površna je molitev med tednom, pogosto človek popolnoma pozabi nanjo. V nedeljo pa se spomni svojega Boga in svojega Gospoda, gre v cerkev; moli sam, moli skupno z drugimi, zase in za druge.

Pomislite na daritev sv. maše! Cerkev nam ukazuje, da moramo biti ta dan pri tej daritvi. Koliko božjega blagoslova ima človek od ene same sv. maše, tega nikdo ne ve preceniti.

Pomislite na besedo božjo! Ko bi človek ne slišal božje besede v nedeljo, bi je sploh ne slišal. Človek sliši marsikaj, sliši mnoge brezver-

ske govore, sliši pregrešne govore, toda božjo besedo sliši le v nedeljo. In božje besede duša potrebuje; brez nje bi opešala; božja beseda jo krepča, nasičuje, dviga.

To so glavna opravila, katera opravljata kristjan v nedeljo kot svojo dolžnost, in ta opravila mu pri našajo božji blagoslov.

Posvečevanje nedelj, sem rekel, se dandanes žalibog jako opušča. Mnogi delajo, kakor vsaki drugi dan v tednu, drugi porabijo nedeljo za zabavo in izlete. Za krščansko dolžnost, da bi nedeljo posvečevali, se ne brigajo. To je ljudstvu v pogubo, ker Bogu se ustavljati še ni nikomur kake koristi prineslo.

Prijatelji, posvečujte nedeljo! To je dan Gospodov, dan božjega blagoslova. Posvečevanje nedelje vam bo časno in večno koristilo. Amen.

—o—

SEDEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Kaj se vam zdi o Kristusu, čegav sin je?

Mat. 22, 24.

Kaj se vam zdi o Kristusu? Čegav sin je? To vprašanje je stavil Jezus Kristus farizejem. To vprašanje je jako važno tudi za nas; to vprašanje je temelj, naše vere, temelj našega upanja. Je li Kristus Sin božji? Ali je čisto navaden človek, samo sin Davidov? Če ni Kristus Sin božji, je prazna naša vera, prazno naše upanje!

Tudi jaz vas vprašam danes: Kaj se vam zdi o Kristusu? Čegav sin je? Utrditi hočem v vaših srcih danes resnico, da je Jezus Kristus Sin božji, ne samo da boste trdno verovali, ampak da boste vedeli tudi to svoje prepričanje, če treba, dokazati.

Podati vam hočem danes nekaj dokazov, da je Jezus Kristus Sin božji, torej pravi Bog. Ne bom vam razlagal, kako so se na njem izpolnila prerokovanja o bodočem Odrešeniku; ne bom vam razlagal, kako je Jezus Kristus sam s svojimi čudeži dokazal svoje božanstvo, posebno s svojim vstajenjem od mrtvih. Po-

kazati vam hočem v današnjem premišljevanju, kako so apostoli pričali o božanstvu Jezusa Kristusa.

—o—

Kristus Gospod si je izbral dvanajst apostolov. Ti apostoli so z njim hodili, bili vedno pri njem, slišali vsako njegovo besedo, slišali njegove nauke, videli njegovo življenje in njegova dejanja. Njihovo pričevanje o Jezusu Kristusu je gotovo velike vrednosti, ker ne pričata samo dva ali trije, marveč ker priča vseh dvanajst apostolov.

Vprašajmo torej apostole: Kaj se vam zdi o Kristusu? Čegav sin je?

Vprašajmo najprej prvaka apostolov sv. Petra, katerega je Kristus postavil za glavo svoji cerkvi. Kaj nam bo odgovoril on? Da nam jako jasen in točen odgovor. Nekoč je Kristus vprašal apostole: "Vi pa, kdo pravite, da sem?" In Simon Peter je odgovoril in rekel: "Ti si Kristus, Sin živega Boga." (Mat. 16, 16). Ko je ustanovil sv. Rešnjé Telo in rekel, da je neobhodno potrebno za zveličanje, da jedo njegovo meso in pijejo njegovo kri, so se nekateri njegovih poslušalcev nad temi besedami pohujšali in ga zapustili. In tu je vprašal Gospod dvanajstere: "Ali hočete tudi vi oditi?" In Peter je odgovoril: "Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš; in mi smo verovali in spoznali, da si ti Kristus, Sin božji" (Jan. 69.). Tako je pričal Peter.

Vprašajmo ljubljenca Gospodovega, sv. Janeza. Kaj pravi on o Kristusu, čegav sin je? Odprimo njegov evangelij in takoj v prvih vrstah najdemo njegovo pričevanje, da je Jezus Kristus Sin božji: "V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda." To je na prvi pogled nekoliko nerazumljivo; kaj misli apostol s to "Besedo?" Misli Jezusa Kristusa, kajti takoj dodava: "In Beseda je meso postala." Torej "Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda," to je toliko, kakor: Jezus Kristus je Bog. In tako pričuje celi njegov evangelij. V svojem prvem listu piše isti apostol: "In vemo, da je pri-

šel božji Sin, in nam dal razum, da spoznamo pravega Boga . . . Ta je pravi Bog in večno življenje." (5. 20).

Vprašajmo nevernega Tomaža. On spada med ono vrsto ljudi, ki se dajo težko o kaki stvari prepričati. Vse prej poskusijo, predno verjamejo. Ko se pa prepričajo, zastopajo stvar z vsem svojim prepričanjem. Veste; da je Gospod svojim apostolom napovedal, da bo vstal od mrtvih. "In ko so ga bičali, ga bodo umorili; in tretji dan bo vstal" (Luk. 13, 33). Tomaž tega ni verjel. Ko so pobožne žene pričale, da je Gospod vstal, ni verjel. Ko so pričali enajsteri, katerim se je Gospod pri zaprtih durih prikazal: "Gospoda smo videli," ni verjel. Končno je Gospod sam rekel Tomažu: "Daj svoj prst semkaj in poglej moje roke; stegni svojo roko in deni jo v mojo stran" — tedaj se je šele tudi on prepričal, padel na kolena in rekel: "Moj Gospod in moj Bog!" Dobro pazite na te besede. Tomaž je spoznal Kristusa, ki je bil križan, ki je na križu umrl; in tu ne pravi samo: "Moj Gospod!" on pravi: "Moj Bog!" Priča, da je Kristus Bog.

Vprašajmo pa še enega apostola, ki pričetkoma ne samo ni verjel, ampak celo preganjal Kristusa in njegovo vero, vprašajmo apostola Pavla! V listu Galačanom piše: "Slišali ste pač o mojem življenju v judovstvu, kako sem na vso moč preganjal Cerkev in jo zatiral" (1, 13). Kaj pravi ta apostol Kristusu o njem? "V njem biva vsa polnost božanstva" (Kol. 2, 9). "Kristus . . . Bog nad vsemi, hvaljen na veke," pravi v listu k Rimljanom (9, 5). V listu k Filipljanom pa piše: "V Jezusovem imenu naj se pripogibajo vsa kolena nebeščanov in zemljanov in podzemljanov" (2, 10).

Tako pričujejo o Kristusu apostoli.

Apostoli so pa delali tudi čudeže. Brez čudežev bi ljudje ne bili verjeli Kristusu, brez čudežev bi tuji narodi tudi ne bili verjeli apostolom. Zato jim je dal Gospod moč

delati čudeže: "V mojem imenu bodo hudiče izganjali, nove jezike govorili, in če bodo kaj strupenega pili, jim ne bo škodovalo."

Apostol Peter je čudežno ozdravil hromea, mrtvoudnega; vzbujal je mrtve, na pr. Tabito v mestu Jope. Apostol Pavel je tudi ozdravljaval bolnike, na pr. v Listri človeka, ki je bil od rojstva hrom, obudil je mrtvega mladeniča v Troadi. Apostol Filip je ozdravil mnogo bolnikov v Filipih.

O čem pa pričajo vsi ti čudeži? Da je bil ta, od katerega so imeli

moč, Sin božji. Ravno s temi čudeži so dokazali ljudstvu resnico, da je Kristus pravi Bog.

Pokažem vam pa še eno pričevanje apostolov, da je Kristus Sin božji. Vsi apostoli so za to vero trpeli in razun sv. Janeza vsi darovali svoje življenje.

Sv. Janeza so vrgli, kakor veste, v vrelo olje, toda olje mu ni škodovalo, tako da on ni umrl mučeniške smrti. Sv. Peter je bil križan; sv. Pavel obglavljen; sv. Andrej križan; sv. Tomaž s sulico preboden; sv. Jerneja so živega iz kože dali; sv. Jakob st. je bil obglavljen;

sv. Šimen prežagan; sv. Matevž umorjen pred oltarjem.

Apostoli bi ne bili vsega tega pretrpeli, ne bili bi dali življenja za Kristusa, ko bi ne bili prepričani, da je Kristus Sin božji.

Vprašam še enkrat z besedami današnjega evangelija: "Kaj se vam zdi o Kristusu? Čegav sin je?" Na podlagi pričevanja apostolov moramo reči i mi z vso gotovostjo: "Moj Gospod in moj Bog!" To vero držimo, to vero si ohranimo, ostanimo ji zvesti v življenju in v smrti. Amen.

Bleda zavist.

Dr. F. T.

"Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!", nam veli Božji Učitelj, in prej še pove, da je zapoved ljubezni do bližnjega enaka po važnosti ljubezni do Boga. Ljubezni do bližnjega pa nasprotuje sebičnost, katera postavi sebe za središče vsega in išče v vsem le svojo čast in svoj dobiček, naj pri tem trpi bližnji še tolike žrtve. Sebičnost pa se posebno jatlja v nevoščljivosti. Nevoščljiv je tisti, kdor se žalosti nad srečo svojega bližnjega ali se veseli nad njegovo nesrečo, ker namreč meni, da bo vsled njegove sreče kaj dobil, vsled njegove nesreče pa kaj izgubil.

Ni ga zlepa človeka, ki bi se ne imel boriti zoper to nagnenje. Veliko se zahteva od tebe, da nosiš možko in mirno svojo lastno nesrečo; pa še veliko težje je, ostati miren in vesel pri sreči drugih. Globoke korenine ima zavist, zato pazi in vodi

na brzdi vse občutke svojega srca, kadar čuješ, o vspehah in ugodnostih tvojega znanca ali njegovih nesrečah! Ako boš nanjo pazil, boš zadovoljen, ker se boš veselili tega, kar imaš, in ti bo zadoščalo to, kar ti je božja previdnost dodelila; če pa se boš udal nevoščljivosti, boš nesrečen, ker boš skušal bližnjemu odvzeti srečo, pa ne boš mogel s to željo na dan in te bo trla, da boš ves bled.

Ta strast zavisti je pa tudi močno razširjena. Ko si si sezidal hišico in postavil okna vanjo, kdo je, ki pogleda navadno prvi notri? Zavist! In kako težavno je, živeti z nevoščljivci! Z vsakim sovražnikom se lahko pobotaš in spraviš in postaneta prijatelja, z nevoščljivcem je pa to čisto nemogoče, pri njem ne boš dosegel milosti; on ti bo odpustil, če si neumen, če skopariš, če se udajaš

pijači ali drugim nizkim strastem, le tega ti ne bo odpustil, da imaš več sreče, večje vspehe kot on.

Kako podla je ta strast! Nevoščljivec nasprotuje božji dobroti in usmiljenosti in bi jo takoj uničil, če bi jo mogel. On je majhen na srčni plemenitosti, zato pa napove boj sovražstva in škodoželjnosti vsakomur, kdor je v čem višji kot on.

Pa ne bodi potr, če živiš med takimi ljudmi! Saj zoper božjo dobroto ne bodo nič opravili, naj še tako besnijo zoper njo v tvoji sreči! In če te blatijo vsled nje, vedi: svet res rad blati, kár je svetlo, pa o pravem času le pride pravičen človek, ki zopet osnaži in naredi svetlo.

Ti pa se navadi, da boš takoj mislil na Boga, vir vsega dobrega, kadar boš videl, da se je tvojemu bližnjemu kakšna ugodnost zgodila; zagledaj v nji božjo dobroto in jo zahvali in proslavi!

Konrad Bolanden:

Šentjernejska noč.

Zgodovinski roman.

Prosto preložil:

Rev. J. C. Smoley.

Ko je Blanka vstopila, sprejela jo je s prisrčnostjo, kakor navadno. Dekler so bile dvorne gospice navzoče, pletel se je pogovor o navadnih stvareh, dasi je Margareta komaj čakala, da bi mogla svoji prijateljici razodeti svoje srčne skrivnosti.

"Pomislite, ljuba Blanka", rekla je Margareta s prisiljenim smehljajem, "zopet sem skovala eno pesem."

"Jo li smem slišati?"

"Vsaj vendar veste, da je moja muza jako sramežljiva in da si ne upa na dan."

"Potem pa dovolite, prosim, da smem vašo pesem na skrivnem občudovati".

"Ko bi vedela, da boste imeli usmiljenje z menoj in mojo muzo", dejala je Margareta navidezno se obotavlja, "potem bi vam pokazala najmlajši plod moje muze".

"Vem, da treba umetnike vedno prositi, zato uslišite mojo prošnjo", rekla je Blanka.

Margareta je vstala, podala roko svoji prijateljici in jo peljala v svoje zasebne sobe. Komaj so se vrata za njo zaprle, pričela je bridko jokati.

"Pesem, ljuba mi Blanka, je bila samo pretveza, da sem goljufala svoje strežnice", je rekla Margareta. "Na materino povelje me opazujejo vedno in povsod Ne gre za kako pesem, ampak gre za srečo mojega življenja".

"Ali ste govorili s kraljem?"

"Da, — — govorila sem z njim," odvrnila je princezinja žalostno. "Kratko in odločno sem mu povedala, da ne bo mnikogar drugega vzela za moža kot Henrika Lotarinškega, plemenitega junaka, kras in ponos vsega viteštva".

"In kaj je odgovoril kralj, vaš brat?"

"Nikakega upanja ni več za me, volji bratovi se skoro gotovo ne bom mogla dolgo upirati!" — — — "Sestra moja" — — rekel je strogi brat — — "ako ne morete ljubiti kralja Navarskega, potem ljubite koga drugega, kakor ljubo in drago. Toda vedite eno: soproga si ne morete izbrati, kakor vam veli vaše srce, soproga vam bo izbrala Francija. In Francija bo izbrala, kakor ji narekuje to politika. Zato pa ne bo nikdo drug sprog Margarete, kakor ravno kralj Navarski, naš najmočnejši vazal. — — To so bile besede mojega neizprosnega gospoda".

"Moža bi morali torej vzeti kakor vam ukazujejo drugi, moža, ki bi ga izbrali drugi, — — sramota"! vzkliknila je Blanka. "Še je eden, ki brani teptano krivico, še je en oče sirot, — — božji namestnik na zemlji, ki sme tudi kraljem povedati resnico v obraz, ki lahko tudi kraljem prepove krivico. Zanesite se na to, kako bo papež odločil."

"On je že odločil in razsodil".

"V prilog vam, — — proti kralju, — — seveda"!

"Da, to je storil, — — in sicer ponovno storil! Že pred šestimi meseci je Pij V. odrekel dispenzo, ker sva s Henrikom Burbonskim v krvnem sorodstvu, in ker obstoji za mene nevarnost, da bi se v zakonu z možem-krivovercem odtujila svoji cerkvi, oziroma odpadla od vere. Moja mati je seveda hitro pisala papežu. Rekla je, da se nikakor ni bati nevarnosti, da bi jaz odpadla od vere, zato torej ni nikakega vzroka, zakaj ne bi dal dispenze. Pač pa ni

izključena možnost, je pisala, da bi znala kralja Henrika Navarskega njegova bodoča žena pridobiti za katoliško vero. V nadaljnih materinih pismih na papeža spremenila se je "možnost" v "verjetnost", iz "verjetnosti" je postala "sigurnost". Iz vseh teh pisem se je papež lahko prepričal, da se Henrik Navarski mojemu vplivu ne bo mogel vstavljati in da se bo povrnil v naročje katoliške cerkve. Moja mati je seveda drugače znala slikati razmere. Pripovedovala je papežu, kako bo vplival moj zakon s kraljem na protestantske južne pokrajine. Toda papež je ostal neupogljiv. Včeraj je prišel od njega breve, ki v drugo odreka dispenzo, za katero sta kralj in moja mati prosila".

"Vsaj sem rekla, — — skala se ne maje! Le zanesite se, papež vas bo branil proti grozovitostim brezsrčne politike".

Žalostno je zmajala Margareta z glavo.

"Tega ne bo mogel! Ravno tako neupogljiv, pravzaprav trdovraten je moj brat. "Če se ne morete in smete poročiti s Henrikom Navarskim s papeževim dovoljenjem", rekel je brat. "potem se boste poročili z njim brez papeževga dovoljenja, in sicer na ukaz kralja." — Oh, ta Coligny!" pristavila je razburjeno. "On je vzrok, da moram vzeti Henrika, on je vzrok, da je moj brat tako trdosrčen"!

Vse to je bilo za Blanko uganka, katere ni mogla razumeti.

"Tega pa ne razumem"! je rekla. "Ali je Karol, kralj Francije, kak krivoverec ali Turek, da se ne brega za odločbe vrhovnega poglavarja cerkve"?

"Če hočem na vaše vprašanje odkritosrčno odgovoriti, potem moram reči "da, dejala je po kratkem obotavljanju princezinja. "Vi poznate kralje in njihove nakane le premalo, prijateljica moja! Med vsemi kralji Izraela je bil en sam David, in tega je rešila samo ostra pokora. Krščanski kralji pa niso nič boljši. — — Vi se čudite temu? Pogledajte, kaj pa se godi pred našimi očmi? Pariz mrgoli Hugenotov, to se pravi sovražnikov stare vere in države. Dan za dnevom prihajajo na dvor in izpodrivajo može, ki so rešili Francijo iz krempljev Anglije.

Lahko rečem, da so ravno Gizi rešili Francijo, in sicer ponovno rešili. Ko bi vojvoda Henrik Lotarinski ne bil tako hrabro branil Poitiers, bi danes zavezniki Anglije gospodovali nad Francijo. Toda rešitelja moje domovine, hrabrega Balafre-a ne smem vzeti za moža, ampak vsiliti mi hočejo njegovega sovražnika Henrika Navarskega, ki ga zaničujem iz dna svojega srca. — — Na dvoru trpe še sicer Gize, toda Hugenoti so vse Coligny dela s kraljem kakor s kako podobo na šahovi deski, — — ravno ta Coligny, ki je bil še nedavno glava in duša vseh meščanskih vojen, ki so Francijo tako opustošile, — — ki je z angleškim denarjem in z nemškimi tolpmi divjal po Franciji, — — katerega je državni zbor proglašil za upornika in izdajalca domovine, — — ki še sedaj ni spremenil svojega mišljenja, — — ravno ta Coligny vodi kralja Francije sedaj na vrvi! Toda to še ni vsa sramota, — — kralj mu je izročil celo cerkvena posestva njegovega umrlega brata, odpadlega kardinala Chatillonskega. Le pomislite, — — protestantovski lajik lastuje in uživa katoliška cerkvena posestva! Ker pa kraljeva milostljivost s tem še ni bila izčrpana, podaril mu je kralj pred nekoliko dnevi iz svoje zasebne blagajne še stotisoč tolarjev."

Margareta je bila jako razburjena in je za trenutek obmolnila. Presenečena je poslušala Blanka vsa ta odkritja.

"Samo tega Chatillona je bilo treba, da katoliško ljudstvo kraljevi dvor še toliko bolj sovraži," nadaljevala je Margareta. Rdečica jeze in sramote je oblila njeno obličje, jezno so zažarele i njene svetle oči. "Kako sovražim in zaničujem ta rod! Ako je sramota, da se mora hči iz rodu Valois-škega žrtvovati politiki, ako se mora radi politike teptati svoboda in pravica kraljeve hčera potem je Coligny zakrivil to sramoto. Tudi njegov brat, kardinal Chatillonski, je bil za kraljevi dvor sramota. Še danes se mi studi, če se spominim na njega. Kardinal je prestopil

Ksaver Meško:

PRVI BELI LAS.

Pokazalo mi ogledalo je prvi beli las.

Nemirno srce je vprašalo: "Ah, kdaj je odbežal čas?"

Saj bila še pravkar pomlad je pa minilo nekaj je dni, in sneg, glej že prvi zapal je, že smrt pred durmi stoji."

k protestantizmu, se oženil in bil še tako predrzen in nesramen, da je prišel s svojo ženo na dvor in sicer v kardinalskem škrlatu. Kralj, in z njim celi dvor, imenovali so ženo tega odpadlega duhovnika samo "gospo kardinalico," — — in tej nesramni ženski se je ta naslov še dopadel. — — Vse to omenjam ljuba mi Blanka, da boste vedeli verski duh na dvoru prav presojeti. Ne, ne, — — papež mene reve ne bo mogel braniti! Samo vera, edino le ta, kdor veruje, bo spoštoval odločbe Rima, — — nevera se iz Kristusovega namestnika samo norčuje in ga zasramuje."

V Blankinem srcu so se bojevala čustva — — ogorčenosti nad propalostjo višjih krogov in sočutja s prijateljico.

"Če celo kralj ne posluša glasu cerkve, ker je nevera gluha, — — če celo brat ne spoštuje prava svobodne volje svoje sestre, ker kronana prevzetnost in napuh sploh ne poznata nikake pravice, potem se le še toliko bolj oborožite s stanovitnostjo in neupogljivo voljo. Nobena sila na svetu vas ne more siliti, da bi vzeli za moža človeka, katerega zaničujete. In če vas s silo vlečejo pred oltar, kdo more "Ne" vaših ust premeniti v "Da"? Pred svobodno voljo človeka razbije se i moč kraljev. Zato pa pogum, predraga mi Margareta! Odločitev je odvisna edino le od vas!"

Princezinja je trepetala od žalosti, le s silo je premagala in zatrla solze.

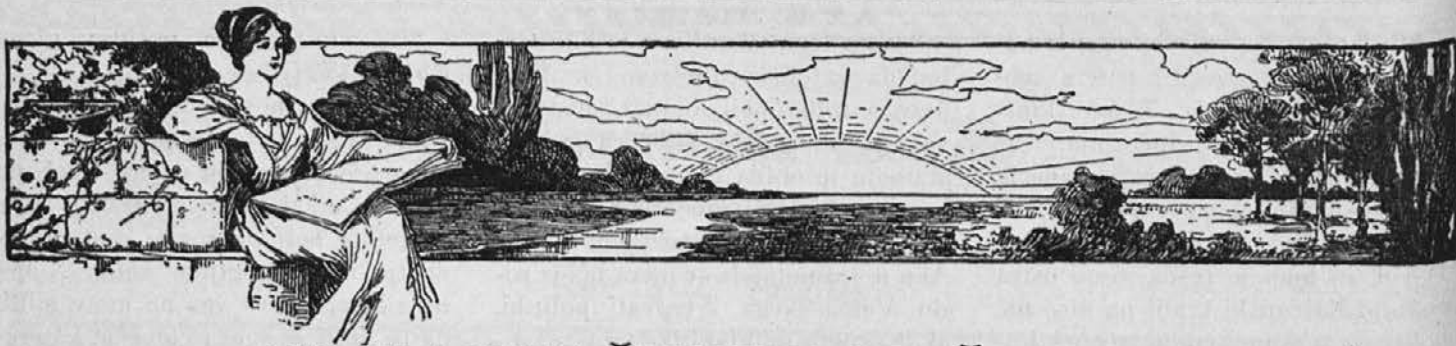
"Draga, ti ne poznaš zlatih sredstev, s katerimi bodo voljo kraljeve hčere upognili najvišjim ukazom," je rekla. "Svobodneja je hči zadnjega hlapca, kakor pa sem jaz. Kamorkoli se ozrem, — — nikjer pomoči, nikjer rešitve. Verige so že skovane, s katerimi me hočejo prikleniti za celo življenje na moža, katerega sovražim. O Blanka, — — kmalu bo napočil dan, osodepolni dan, ko bo drlo ljudstvo vkup, da bo zijalo, kako peljejo Valois-ško hčer pred oltar kot klavno jagnje! Ko bi mogla umreti pred tim nesrečnim dnevom.

Z obema rokama si je zakrila obraz in jokala.

Tudi grofico Blanko je pretresla bol njene prijateljice, tudi njej so začele liti solze iz oči.

Mej tem pa, ko je nevesta kralja Navarskega še vedno jokala in premišljevala svojo usodo, je vstala Blanka in stopila k princezinji.

"Meni se zdi, draga mi Margareta, da se nama jok ne spodobi. Šah kralju! Ženske roke so pogoste že spletle vozle, katerega niti surova moška moč ni mogla razvozljati. Sedaj samo treba misliti, da najdemo sredstva, da branimo pravico, da si izberete, kogar hočete, — — da rešimo srečo vašega življenja."

GLASNIK ŽENSKIH DRUŠTEV.

H. B.

OGLEDALO ZA MATERE.

Že dolgo časa je tega, kar sem ženskam obljubil neka duhovna ogledala. Dal sem jih pa prej moškimi, katerim jih nisem obljubil, kot ženskam. Sicer me pa nobena ni vprašala zanje. Zato so jim pa po mojem mnenju še bolj potrebna. To sem že naprej vedel, da če jih bom hotel kaj spečati, mi bo treba malo judovske vsiljivosti in nesramnosti.

Velike žene v življenju in zgodovini so tista ogledala. Največje žene, cvet ženstva so svetnice. A jaz mislim, da je mej svetnico in poprečno moderno žensko prevelik prepad, da bi ju mogel kaj prida zblížati, posebno če se na svetnici vse človeško kolikor mogoče zabriše, da se svetniško s tim živejšimi barvami izrazi, kar je že navada mej življenjepisci svetnikov. Tega jaz sicer ne odobravam, a ker ne morem spremeniti, moram s tem računati. Zato ne mislim ženskam teh, od Boga s posebno skrbjo brušenih ogledal pred oči staviti, ker vem da bi, ko bi se pogledale vanje, žalostno vzdihnile. Tega prepada si ne upamo preskočiti, da bi objele take vzvišene vzore. Rajši bom zato posegel v navadno življenje. In kadar bom našel kak ženski biser, ga vam bom pokazal, da si ga malo ogledate in dobite skomine po njem.

Ravno te dni sem na enega naltetel. Evo ga vam, Mrs. Brors. Ni več živa. Ko bi bila bi tega ne dobila v roke in ko bi dobila, bi ne razumela, kakor že njeno ime kaže. Sicer bi se pa tudi v tem slučaju ne

mogla pritoževati čez to, kar bom povedal o njej, ker bom posnel le originalno podobo, ki jo je naslikal njen sin, jezuit F. Ks. Brors. Tako-le jo je naslikal v njenem žitju in bitju:

Mogočna nemška Rena se je sčasoma naveličala svoje stare poti in si izbrala novo. Njena stara struga se je polagoma osušila. Zakasnele vode so se zbrale v mal odtok, ki ga mati Rena za nekaj časa spusti iz svojega mokrega naročja, da ga kmalu zopet objame. Ob tem odtoku je sčasoma začelo klopotati nekaj mlinov. Eden izmej njih je bil last mojega starega očeta, drugi pa očeta moje matere. Naravno je, če so moj oče, ko so prevzeli mlinske kamne, pri sosedu istega poklica poiskali družice za življenje. In mislim, da se niso nikoli kesali. Vsaj mi otroci smo vedno Boga hvalili, da ju je spravil v en jarem.

Jaz prav za prav še danes ne vem, sem li deseti ali enajsti otrok tega srečnega zakona. Mati sami mi tega niso nikoli povedali, babica, če so jo sploh potrebovali, pa tudi ne. Bil sem namreč dvojček. Ker midva z bratcem nisva bila tako imenitna, kakor svetopisemska očkova sinova Ezav in Jakob, zgodovina molči, kdo je prvi zagledal luč sveta, kedo je tedaj deseti in kedo enajsti. Le to je po ustnem izročilu do mene prišlo, da so se očetu ob tej priliki solze udrle po licih, ker so dobili dve novi, vedno lačni mladi sraki pod streho. Ko bi bilo vse, kar so smeli njih, ali da bi smeli za

dva nova borderja vsaj primerno večio merico vzeti, bi bili veseli. Toda ljudje so prav tako pridno odnašali moko, kakor so prinašali žito in še otrobov niso pustili. Tega pa tudi niso vprašali koliko drobiža ima mlinar, čeravno so vedeli, da ne more od vode živeti: še manj, da bi se bil kedo spomnil in dejal: Ker imaš dva več, pa malo več vzemi, ko bosta za kaj močnatega. Sami so bili pa preveč vestni, da bi bili mero umerili po številu drobiža. Zato so se jim solze udrle, ko so zagledali dva. Mati so pa vsa ta vprašanja, ki nazadnje še niso bila ravno aktualna, ali na dnevnem redu, udano Bogu prepustili, češ, če je on za devetega našel žlico, jo bo tudi za desetega in enajstega, ako ju bo pustil živeti.

Tretji dan so naju nesli h krstu. Sicer smo imeli debelo uro daleč do župne cerkve, vendar niso hoteli opustiti stare krajevne navade. Poleg tega sta bila pa oba pregloboko verna, da bi dolgo kako judovsko golazen v hiši trpela. Kdor tega ni, vsaj v teku štirinajst dni, storil, ga niso imeli samo za zanikerneža, ampak mu je vsak v obraz pogledal, če nima morda krivega nosu. Moj bratec je dobil pri sv. krstu ime Jakob. Ko bi bila pri tem podobna svetopisemska zgodba merodajna, bi jaz moral biti Ezav. No pa na to prvič ni nihče mislil, drugič bi pa oče in mati kaj takega ne pustila, saj sta naju ravno zato tako hitro dala odnesti v cerkev, da bi bila čimprej rešena judovske "žlahte."

Jaz sem dobil očetovo ime — Frančišek Ks.

Moj bratec Jakob, dasi bolj krepek kot jaz, je že po osmih dneh meni zapustil svojo žlico in odšel tja gori, kjer s “ta velko” jedo. Ni bil prvi, ki ga je Gospod posadil k svojemu bogato obloženi mizi, a tudi zadnji ne pred očetom in materjo. Štiri sta naprej poslala. Dva večja, v čtvrtu mladosti in dva mala, Terezinka in Jakca. Gotovo so mojemu očetu tudi ob Jakcovi smrti tekle solze, solze kesanja nad onimi prejšnjimi, ker so premalo zaupali v božjo previdnost, pa tudi solze žalosti. Saj ljubezen dobrega očeta sega preko mej dejanskih razmer. Četudi morda tarna, ko vidi da družinske orgljice rasejo: Kje naj vzamem kruha, se mu vendar srce krči žalostno, ko smrt stegne svojo koščeno roko po kaki piščalki, da jo vdela v mogočne nebeške orglje. Mati so pa tudi na to rano položili Jobov “flaster”: Gospod ga je dal, Gospod ga je vzel, njegovo ime naj bo češče-no.

Mati so bili v resnici srce naše družine, njeno solnce. Naravnega solnca nam je v renski strugi itak preveč manjkalo. A ga nismo pogrešali, ker nam je solnce matere vedno tako ljubko sijalo in nas ogrevalo. Kako ljubeče je naju najmlajša, druge seveda pred nama, negovala, se z nama smejala in jokala, vsaj na videz. Gotovo ji je včasih srce krvavelo, kateri materi ne. Toda nama, ki še nisva vedela, da je zemlja solzna dolina, tega ni hotela nikoli pokazati. Je pač vedela, da bova to še prehitro sama spoznala. Srce je mor-da točilo solze žalosti, ki so se ji pa na obrazu spremenile v rosne kaplje v jutranjem solncu, samo, da so se nama ustavile, ki so imele nazadnje le malenkostni vzrok. Kakor velika pa je bila njena ljubezen, vendar ni bila slepa. Ni bila samo velika ljubiteljica, ampak tudi pametna in skrbna vzgojiteljica svojih otrok. Niti za enkrat se ne spominjam, da bi me bila poljubila, dobil

sem jih po pozneje, ko sem že sam capljajal okrog večkrat. Pomislite, ob vodi, pa celo kopico otrok. Tudi pri največji pazljivosti in pozornosti matere se lahko kaj pripeti. Sicer nas ni pred nikomur toliko svarila kot pred vodo, ne, da bi je ne smeli piti, temveč, da bi ne hodili preblizu nje. A otrok je otrok, če mu še tako zabičavaš naj pazi in se varuje, on vse od ust do nosu pozabi, kar se mu pove, magari, če se mu še s šibo na kožo zapiše.

Jaz nisem bil iz prav nič drugačnega testa. Ko sem bil tri ali štiri leta star in mi je bilo povsod okrog mlina dosti, sem dvakrat padel v potok. Enkrat sta me morala gotovo dva angela varuha ven vleči, drugače bi bil notri ostal. Vem, da bi me bili mati najrajši malo “pobožali”, ko sta me spravila na suho, seveda iz ljubezni, a sem se jim, kljub temu, da sem prelomil njih ponovno prepoved, le preveč smilil. Zato so pa od tistega časa še bolj pazili, da se nisem zgubil izpred njih oči. V četrtem letu se je pa moja ljubezen, ki je dotlej večinoma le bolj mater poznala, začela deliti. Tudi ob očetovi strani sem bil rad. S tem so pa morali oče seveda prevzeti tudi del skrbi zame. Nekega dne so oni in najstarejši brat imela pri opekarni, ki smo je tudi en kos imeli, opraviti. Ob opekarni je bil vodnjak, ki je bil z deskami pokrit, kadar ni bil v rabi. Ta dan sta ga pri svojem poslu rabila, zato je bil odkrit. S starejšim bratcem sva se tam okrog potikala. Naenkrat nama je prišlo nekaj navskriž. Začela se je najprej besedna, potem pa še dejanska vojska oz. dvoboj. Kajpada sem se moral jaz, kot mlajši in šibkejši, umakniti. A se moram pohvaliti, da sem se v redu, počasi, rakovski umikal. V svoji bojni strasti pa nisem pazil na zaledje, kakor tudi brat ne. V hipu me je zmanjkalo, kakor bi se v zemljo vdrl, pa sem se v nepokrit vodnjak. Se razume, da se je takoj jeza ohladila, meni in bratu.

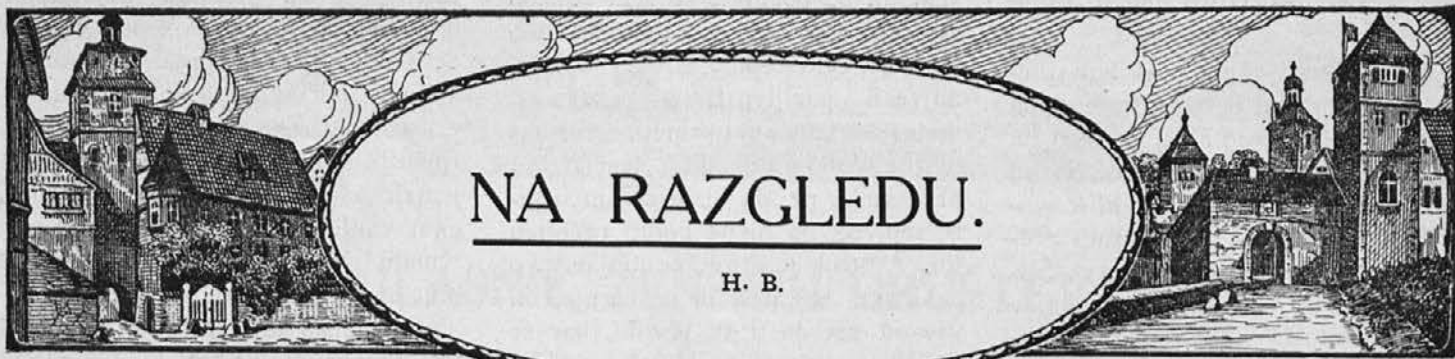
Na krik mojega sobojevnika sta

hitro prihitela oče in najstarejši brat, ter takoj spoznala položaj. Oče pogledajo v vodnjak in vidijo, kako se borim za desko, ki sem jo pri padcu s seboj potegnul. Hitro mi spustijo doli vedro, s katerim so zajemali vodo in mi vele, naj si pomagam vanje, ter primem za ročaj. Kmalu sem bil zunaj. Najstarejši brat me zadene na štopo ramo in hajdi v hišo. Mati bi se bili še potem kmalu onesvestili, ko so videli, da mi ni družega, kakor da sem kot miš moker. Koj me spravijo v posteljo. Vem, da bi me bili povrhu še z brezovim oljem namazali, a so se nazadnje vendar le premislili, češ da sem že dosti kaznovan. Za takrat je bilo pač zadosti, za vedno pa ne. Tistega vodnjaka sem se poslej res bolj ogibal, kakor pes mesta odkoder je bil že večkrat v vodo vržen, voda je pa še vedno ostala moja prijateljica, ne ravno sama, pač pa z ribicami. Ribe loviti je bilo od otroških let moje veselje. Pozneje, ko sem dorasel, so mi stariši, bratje in sestre radi pripovedovali, kako sem kot otrok kar v čevljkah in oblecki v vodo skakal, če je kje kaka ribica hlastnila po svojem plenu.

Kadar sem kako tako “pogruntal,” ki ji že sami ni sledila kazen, so mati poskrbeli da je sledila. Če sem le vedel, da je kdo njim nesel na ušesa, sem tudi vedel, da bo muzika, najprej šibe, potem pa še moja. Vem, da je mater bolj bolelo kot mene, vendar sem za oba jokal. Pa ne smete misliti, da je bila vzgoja moje matere samo v znamenju šibe. Niso jo radi vzeli v roke in kadar so jo, je bil zamah hujši, kot udarec. Materina roka je pač tudi takrat mehka, kadar tepe. A včasih je bilo potreba, ni šlo drugače. Otrok je še bolj žival, kot pamet, zato je treba rabiti živaljska sredstva. Seveda po pameti. In moja mati so to znali. Zato smo jih pa otroci tudi takrat radi imeli, kadar so s takimi zunanjimi sredstvi podpirali notranjo vzgojo, ki je čisto človeška.

(Konec prihodnjič.)

PO AMERIKI.

Papež ob smrti Hardinga. Ko je Msg. Pizzardi obvestil papeža, da je ameriški predsednik Harding umrl, je sv. oče vidno osupnil. Takoj je ukazal, da se kabalira apost. delegatu naj v imenu Vatikana izrazi soprog rajnega predsednika sožalnico ob bridki izgubi. Papež je Hardinga visoko cenil in pri svojem delu za svetovni mir stavil nanj velike upe. Enako je bil Hardingu Vatikan, kot neumorni pospeševatelj svetovnega miru, jako simpatičen. Mej sožalnicami za rajnim papežem Benediktom XV. je bila tudi Hardingova.

Zgovorne številke. Kar je Pariz v Evropi, to je Chicago v Ameriki. Na zunaj je seveda Pariz mnogo lepši, na notraj, moralno, sta oba enako gnila, gnila prav pri korenini. Zakonsko-družinsko življenje, ki je celica in punčica človeške družbe, je padlo na ničlo. Tako v Parizu, kakor v Chicagu pride na sedem pravilno sklenjenih zakonov ena ločitev. V Chicagu je bilo od letošnjega prvega jan. izdanih 7505 poročnih dovoljenj. Razporočni urad je pa izdal 1588 razporočnih dopustnic. Lani je bilo istotam sklenjenih 33.897 cerkveno ali državno veljavnih zakonov, razvezanih pa 7285. Sodniki pravijo, da so tega krive nezdrave socialne in družinske razmere. Gotovo! A kdo je teh kriv? . . .

Debela ameriška rasa. Po teh so ameriški časnikarji v svetu znani, kakor Ribničani po svoji suhi robi in šegavosti. Za to se imajo judom zahvaliti. Nedavno je eno tako neki čifutski reporter ustrelil. Evropejci se bodo gotovo kar mastili z njo in se nam zraven prav zaničljivo in porogljivo smejali. Tako-le je poročal o papeževem dnevnem življenju v Vatikanu: "Papež večkrat žalosten stoji ob oknu svoje palače in hrepeneče gleda na Monte Mario, na katero je kot visokogorski turist v mladih duhovskih letih večkrat splezal." No posebnih naporov pri tem plezanju ni imel, ker na Monte Mario pride lahko vsak otrok, saj prav za prav ni gora, ampak grič. "Papež vstane vsak dan okoli 6:30. Nato vzame kopel, nakar gre maševat. Po maši, okoli 9. ure, vzame malo kave in košček kruha, potem gre pa zopet maševat. Proti večeru mašuje tretjič. Opravljen je v brokatno, tedaj živo rdečo obleko. Vsak petek gre k spovedi in se spovedu-

je eno uro, ker kot papež ima veliko grehov. Ponoči pa prešteva svoje zaklade in mej dnevom dobljene darove." Čudno, da še tega ni napisal, da gre po kosilu v Kvirinal h kralju, kjer z njim in Mussolinijem en tarok vrže.

Blamirale so se dične chicaške dame najvišjih krogov, ki so šle v boj za državno priznanje in od države kontrolirano kliniko, katera naj bi štorklji sistematično zabranjevala prepogoste obiske po družinah. Že so bile te prvoboriteljice za ženske "pravice" gotove svoje zmage, zlasti ker so videle zadaj v rezervi celo armado zdravnikov, ki so jih kot svoj "kanonski futer" gnali pred seboj v boj, že so čule od vseh strani Hozana naslovnih mater, kar pride čeznje knajpovski "Blitzguss-ledeno mrzel tuš." Chicaški katoliški župan je v sporazumu z mestnim zdravstvenim departamentom izjavil: "Jaz sem katoličan, toda ne glede na versko prepričanje, ki nasprotuje tej teoriji, konstatiram, da bi take informacije ogrozile moralo mladine." Je pač žalostno in sramotno, do mora župan ženske morale učiti ko je vendar ženstvo, dokler se je zavedalo svojega dostojanstva, s svojo prirojeno sramežljivostjo tudi moža dvigalo.

Ameriški metodisti in ruski boljševiki. Ameriški metodistovski škof John L. Neuelsen, je v imenu ameriške metodistovske cerkve naslovil na rusko boljševiško cerkev pismo, v katerem pravi, da Amerika simpatizira s težnjami reformirane boljševiške cerkve in da bo delala na to, da Amerika prizna sovjetsko vladno. Mesec prej je pa Trocki izjavil na petem komunističnem kongresu v Moskvi: "Sodrug revolucija je na pohodu, v Evropi nič manj kot v Ameriki. Stopnjo za stopnjo, a sistematično se bliža. Silna bo, kruta in krvava, škripanje z zobmi na obeh straneh jo bo spremljalo."

S takimi ljudmi tedaj naši metodisti simpatizirajo, ki imajo prevrat naše države na programu, potem pa hočejo biti še stoprocentni Amerikanci, hrbtnica Amerike, kakor nekdanji Nemci v Avstriji. Ironija!

PO DRUGIH KRAJIH.

Ponesrečeni lurški romarji. Dne 16. avg. se je v francoskih Pirenejih zgodila tragična nesreča. Nek transportni avto je vozil večje število romarjev, več-

noma Holandcev, proti Lurdu. Avto je drčal ravno ob nekem 250 m pod cesto deročem huđourniku, ko iz gozda ob cesti nenadoma stopi neka žena. Šofer je z avto hitro okrenil, da je ne povozil. Pri tem mu je pa zarja zahajajočega solnca, ki mu je sijala nasproti vid tako zmedla, da je trenutno zgubil prisotnost duha. Avto s tridesetimi romarji se je prekucnil v skoro napvično padajočo globino. Prizor je bil strašen. Tri in dvajset romarjev je bilo na mestu mrtvih, ostali so bili smrtno ranjeni. Ko je ona žena, ki je bila povod te velike nesreče, videla, kaj se je zgodilo, je naglo tekla v bližnje mestece po pomoč. Vrnivša se na lice mesta je groze in strahu omedlela. Tudi ob božjih potih preži smrt. Upajmo, da so romarji v božjepotnih mislih nastopili romanje proti nebeškemu Jeruzalemu.

Nemški kardinal o naših cerkvenih razmerah. Kakor znano je letos monakovski nadškof kardinal Faulhaber obiskal glavne katoliške centre širom Amerike, zlasti one kjer je veliko nemških naseljencev. Vrnivši se domov, je imel predavanje o ameriških razmerah, zlasti cerkvenih. Ne moremo vsega navajati, kar je povedal. Le eno njegovo misel hočemo povzeti, ker je premisleka vredna. Govorec o prihodnosti katoliške cerkve v Ameriki, je mej drugim dejal: "Je li težišče katolicizma prestavljeno v Ameriko? Ne moremo gledati v bodočnost. Toda če bo Cerkev v Ameriki iskala, kar je zgoraj, če se bo znala izogniti sekularizaciji, posvetnosti, če bo pomladno moč prvega stoletja svojega velikanskega procvita znala tudi v drugem stoletju ohraniti, potem bo res ona cerkev bodočnosti." Iz teh besedi visokega, globoko mislečega prelata, iz njegovih "če," zveni neka skrb za njeno bodočnost in lahnen očitek, da smo ameriški katoliki v nevarnosti sekularizacije, da plovemo preveč v posvetne vode. Kdor zasleduje novejši ameriški cerkveni razvoj, mu mora prav dati. Čim prej to sami spoznamo in preokrenemo, tim bolje za nas in katoliško cerkev v Ameriki.

Razporoka protestantizma in socializma. Nemški protestanti so s socialisti dolgo časa fraternizirali, se z njimi bratili. Kdorkoli je bil proti katolicizmu je bil njih zaveznik, naj bi bil tudi sam "ta spodnji." Socialisti so pa znani nasprot-

niki katolicizma. Zato so jim podali zavezniško roko. V svojem slepem sovražstvu do katoliške cerkve niso pomislili, da je socializem načelni nasprotnik vsake vere, naj se imenuje katoliška ali protestantska, ali kakorkoli. Šele zadnje čase so se jim začele odpirati oči, da se zavezniška roka socialistov prav tako nasproti njim v pest stiska, kakor proti katoličanom. Oni hočejo le po znanem reku: Divide et impera — Razdvoji jih če jih hočeš obvladati, najprej katoličane pomandrat, kot najbolj nevarne, potem pa še druge "praznovrce". Kakor vse kaže, bo mej njimi prišlo do razpore. Do tega spoznanja je protestante dovedlo težavno gmotno stanje, v katerem se nahajajo njih ministri. Mnogi ne morejo več od tega živeti, kar jim ministerska služba donša. Nekateri so postali mlekarji, drugi rudarji itd. Ko so zaprosili povišanja plač, so jim njih zavezniški socialisti "fige pokazali". V enem oziru jim je prav, bodo vsaj vedeli se s takimi bogožrci bratiti.

Letošnje prvo ozdravljenje v Lurdu. Lurški zdravniški biro je meseca junija

zabeležil prvo čudežno ozdravljenje. Tista srečna, ki je zopet zadobila zdravje, je bila S. Sholastika, prednica angleških "Služabnic vbojih". Njena bolezen ni bila psihična ali živčna, ki se res dajo tudi naravno, po takozvani avtosugestiji, samoprepričevanju ozdraviti, ampak je bila takega značaja, pri katerem vsa, tudi do vrelišča, oz. zavrelišča razgreta domišljija nič ne pomaga. Sestra je imela nekako hrbteniško jetiko. Priklenjena je bila na postelj in si ni mogla prav nič pomagati. Pitati so jo morali. Dne 12. jun. so jo pripeljali v Lurd. Ko so jo spustili v zdravilno kopel, se je popolnoma zdrava dvignila iz nje. Trije zdravniki so jo preiskali in izjavili: 1. da je bolezen nedvomno obstojala. 2. Da je potem, ko je sestra prišla iz kopeli došla izginila. 3. Da se naglo ozdravljenje po naravnem razvoju ne da razložiti.

Boljševiki odstavili Boga. Moskovski boljševiški študentje so stavili osrednjemu državnemu odboru predlog, naj vpelje praznik "odstavljenja Boga!" Praznik naj bi se vpeljal mesto božiča. Niso prvi, ki so se tako daleč spozabili in najbrž

tudi ne zadnji, ker stultorum infinitus est numerus, norcev je vedno dosti na svetu. Ali niso že pred poldrugim stoletjem francoski revolucionarji istega storili? Boga so vrgli s trona in na njegovo mesto posadili boginjo razuma, v podobi propadle ženske. V cerkvi Notre-Dame v Parizu se je neki slikar David spravil na prižnico, ustrelil iz revolverja in zaklical: "Bog odgovori mi, če si!" Ker mu ni odgovoril, je konstatiral, da ga ni. In nemški Nietzsche ali ni rekel: "Bog je mrtev, ali ne vonjate smradu njegovega razkrajanja." Toda kaj pravi zgodovina? Da so morali še tisti francoski "bogošturmarji," ki so ga odstavili, zopet priznati da je, ker so videli, da imajo brez njega same divje zveri okrog sebe. In nemški Nietzsche je že zdavnaj prah, Bog pa še živi. Tudi v ruskem Rimu, v staroslavni Moskvi, bo on zopet kraljeval, ko bo propadla judovsko-boljševiška banda počivala v svojem nečastnem grobu. Bog zaenkrat še molči, ker ima čas spregovoriti. A kadar bo spregovoril, bo spregovoril tako, da ne bo nobenega rdečega grebena več videti.

R A Z N O .

PREKLIC.

Da Ave Marije z dosmrtnimi naročniki preveč ne obremenimo oz. sebe za prihodnost preveč ne zavežemo, s tem ustavljamo dosmrtno naročnino, Tisti, ki so nam jo pred kratkim poslali, bodo prejeli diplome, kakor hitro jih dobimo, zanaprej pa, kakor rečeno, dosmrtnih naročnikov več ne sprejemamo. Prosimo naj naši letni naročniki to vpoštevajo.

Uredništvo in upravništvo.

ZAHVALE:

Prisrčno se zahvaljujem presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu za ljubo zdravje. Darujem \$1 za list.

Mary Vrhovšek.

V zahvalo Mariji za njeno milostno varstvo sem obljubila, da bom kaj prispevala za njen list. Zato pošljam \$1 v ta namen.

Josipina Vesel, Chisholm, Minn.

Iz srca se zahvaljujem predobri nebeški Materi, da je uslišala moje prošnje. V podporo lista, ki se bori za njeno čast darujem \$2.00.

Kat. Triller, Long Beach.

Prisrčna hvala predobri nebeški Materi, ker mi je izprosila ljubo zdravje.

R. S. Cleveland, Ohio.

Zadnje čase sem veliko trpela vsled bolezn. Dvakrat sem bila operirana. Visela sem mej življenjem in smrtjo. Toda veliko zaupanje sem imela do Marije. Pomagaj in v duhu romala na Brezje. Nisem upala zastoj. Po njeni priprošnji sem zopet ozdravela. Tisočera ji hvala. Prilagam \$2. za sv. maši.

Mary Tavčar, Baltik, Mich.

Nevarno bolna sem bila. Zdravniki so že obupali nad mojim okrevanjem. Več tednov sem se borila s smrtjo in jo nazadnje zaenkrat premagala. Dobro vem, da ne sama. Z menoj se je borila Marija, h kateri sem se z velikim zaupanjem zatekla. Na njeno priprošnjo je Gospod zapovedal smrti naj odstopi. Hvala nje in Mariji, ki je prosila zame.

Alojzija Zupec, Iška Loka pri Ljubljani.

Tudi mene je Marija v mojih potrebah in stiskah že ponovno uslišala, kar v spodbudo in zaupanje drugih s hvaležnim srcem javno priznam. Prilagam \$1.00 za list.

Anton Ivec, San Francisco, Cal.

Iz srca se zahvalim najboljšima Srcima Jezusa in Marije za uslišane prošnje. Prilagam \$1.00 za Ave Maria.

Helena Petrič, San Francisco, Cal.

UREDNIŠKI KOTIČEK:

Dva mala dopisa smo morali radi pomanjkanja prostora za prihodnjič odložiti. Prejeli smo za dve maši, eno za na Zaplaz, drugo za v Štango k sv. Antonu. Ker je nerodno samo po en dolar po svetu pošiljati, tem potom vse nekdanje zaplaške in štangarske romarje opozarjamo, da imajo priliko še za kako sv. mašo poslati za imenovani božji poti. Ako kedo želi, prosimo kmalu.

Urednik.

NAZNANILO.

Iz St. Louisa, Mo. smo dobili poročilo, da je došel semkaj en nov duhovnik, Rev. Anton Moder. Začasno biva tamkaj. Pozdravlja vse Slovence širom

Amerike, zlasti one, ki so doma okrog Ihana, Dolskega, Dola in sv. Jakoba ob Savi. Ako bi kdo iz imenovanih župnij želel kakega poročila iz svojih domačih krajev, naj se blagovoli nanj obrniti. Njegov točasn naslov je:

Rev. Anton Moder,
1819 a So. 8th Str. St. Louis, Mo.

4.) DAROVI ZA MARIJO POMAGAJ:

Ivana Kastelic, Ely, Minn. za popravo cerkve \$10.00 za olje \$2.00.

Ljubiteljem te božjepotne cerkve, za katero je navezanih toliko naših sladkih spominov, bodi povedano, da potrebuje precej temeljite poprave, s katero so že začeli, ker ni kazalo odlašati. Pristrešni in pročelni omet je odstopil in se kruši. Da se ne zgodi kaka nesreča je bilo treba kljub vsej draginji stvar nemudoma v roke vzeti. Proračun se glasi na par sto tisoč kron. Kdor hoče kaj prispevati v ta namen, mu Marija ne bo ostala dolžna. — Prej poslane sv. maše so že vse opravljene, kakor mi je te dni cerkveno predstojništvo sporočilo. Tem potom opozarjam vse, naj ja nihče ne pošilja na Brezje za sv. maše v pismu, četudi priporočenem. Za tiste sv. maše cerkveno predstojništvo ne prevzame nobene odgovornosti. Tam v stari domovini so zdaj preveč balkanske razmere. Več mojih pisem brez denarne priloge ni prišlo na svoje mesto. Mora biti nekdo vmes, ki jih radi dolarjev odpira in proč meče. Zato moram na odprtih kartah sporočiti cerkvenemu predstojništvu, kako naj poslani denar obrne. Torej pozor!

NAŠ STRIČEK

Joliet, Ill. — Dragi striček: — Zopet Vam hočem napisati par vrstic dragi striček. Naznanim Vam, da sem bil na počitnicah v Cleveland, O. pri mojih dveh stricah in teti. Bilo mi je lepo in dobro. Lepo Vas pozdravim in vseh boys na Corner.

Vaš Rudolph Pozek.

Dragi Rudolf: Tako je prav, da si se me spomnil in mi poslal poročilo o tvojih počitnicah. Jaz vsikdar rad čujem o svojih boys in girls. — Pozdravljen Tvoj Striček.

Chicago, Ill.

Dragi striček: — Oho, zopet sem vas prišla obiskat na vaš korner. In se zelo veselim ko berem v listu Ave Maria in tam najdem našega Strička. Dragi Striček Oh, kako sem se veselila te zadnje nedelje zato ker sem bila pri Sv. Birni.

Drugo me pa še bolj veseli in veste kaj je to Striček in to je da bom sedaj o teh počitnicah šla za našo častitoj sestroj Sebastiano u samostan v South Chicago za Sestro. Zato bom prosila moja mamico, da bodo prosili maloga Jezuščka in njegovo presveto mater da mi izprosi to milost in za vas Striček bom šla jutri k sv. obhajilu.

Sedaj pa nemam več časa pisati ker moram iti api proti. Dragi striček sedaj pa se bojim da ne bi moj list po nesreči v koš zablodil. Z Bogom dragi Striček.

Frances Trstenjak.

Draga Frances: — Kako me veseli, da boš šla z dobro č. Sestro Sebastiano v samostan. Toda, ne pozabi, da boš morala še veliko moliti, da ti bo Bog dal milost poklica, da boš tam tudi ostala. Pozdravljena tvoj Striček.

Chicago, Ill.

Dragi Striček: — Zdej se pa mi že preveč dolgo vidi ka sem ne bila na vašem kornerji zdej pa imam čas da pridem in vam malo nekaj povem da komaj čakam da bi brže to šolo zvršila in bi šla v drugo in to je v South Chicago, da bom se šla učiti za sestro da homo imeli počitnice s precastito sestro Se-

bastiano in tudi več mojih prijateljic bo šlo pa me jako veseli iti in zmeraj prosim preblaženo Devico Marijo, Da bi mi pomagala in da bi mi izprosila to milost, da bi stajala v ta sveti stan, da bi mogla bolje in lepo Bogu in Mariji služiti in si nebesa zaslužiti. Zdej pa več nimam časa. Pozdraviti vas dajo mama in ate Drugikrat več.

Zbogom Dragi striček.

Justina Trstenjak.

Draga Justina: Tudi Ti boš šla v samostan? Tako je prav. Bosti obe sestrici skupaj. Kako bo lepo, ako bo Vama Bog dal milost stanovitnosti, ko bosti obe Bogu služili v tako lepem stanu. Bom tudi jaz molil za vaju.

Vajin striček.

New Duluth, Minn. — Dragi striček, sedež morem pa en mal na corner stopet. Nej prvo vas use prov lepo pozdravim, sedaj so počitnice imamo dost dela. Jest grem k maši vsak dan, in tukej smo imeli sv. birmo. boys in grls morte večkrat pisati nesmete pozabit na corner, sdej vas pa srčno pozdravim

Agnes Križaj.

Draga Agnes: Prav, prav da si prišla. Smo vsi prav veseli. Le še pridi. Pa tvojo dobro mammo in ata pozdravi.

Tvoj Striček.

Girard Kans. — Dragi striček: Tudi jas bi rada se pridružila na Vaš korner. To je moje prvo pismo. Ne zamerite, ker ne morem dobro slovensko pisati jaz sem 12 let stara jaz sem iz starga kraja prišla tri leta nazaj. Zdej hodim v šolo in sem pozabila slovensko pisati. In vam dam vedeti, da je bilo pri nas na Franklin prvo sveto obhajilo 27. maja. Prosim Vas, da ne bi deli moj dopis v koš, ki se je preveč daleč zavleklo moje pisanje. Sedaj vas pa vse lepo pozdravim ajz mama in ata sestre in brat.

Antonija Damish.

Draga Antonia: — Tega pa že ne smeš, da bi pozabila slovensko. To bi bila velika škoda. Zato le pridno čitaj in piši slovensko, da ne boš pozabila. Angleščino se boš še prehitro naučila. Ako se ne boš potrudila, da bi veliko čitala slovensko, boš hitro pozabila. Tega bi bil pa jaz jako žalosten. Kaj ne, Tončka, da boš večkrat pisala. Le daj in zveseli

Tvojega Strička.

New Duluth, Minn. — Dragi striček. nejpred vas prav srčno pozdravim, in use bojse in grls na kornerju, in se vam prav lepo zahvalim, ki ste me sprejeli, na vaš korner, zato sem se zopet oglašil, imam, sporočati, veselo vest, 20. maja je bilo, u naši, cerkvi, zelo veselje pri prvi sv. maši, so sprejeli, naši mali otroci, prvo sveto obhajilo, ob 3 uri po poldan, sopa prišel, naš precastiti, škof, iz Deluta, podeliti, zakrament, svete, birmo, moje sestre ste ble 2 pri sveti birmi, eni, in merian meni zelo, dopade, tukaj u ameriki pa zmeraj kej le pega vidim, patu imam bliz cerku, panaš gospod father Pirnat so dobili, zelo lepo mašno obleko iz evrope, ki so jo u nedeljo, po prvi sv. maši, blagoslovili, tukaj semi zelo, dopade, tudi gospod so zelo, dobri, in lepo nasučijo, dragi striček jest zelo rat berem vaše liste, tukaj vameriki imam več prostega časa, kokr u staremo kraju sedaj so ravno, počitnice, patud angleško semseže nekej naučil, striček, jest sem že, pesal, uškul, pavas še enkrat prav srčno, pozdravim, hom pa za vas molil, pri sveti maši, pa za vas bom šel, k sv. obhajilu, u nedela vas že, poznam, de ste tudi vi zelo dobri, sedaj pa oprostite striček hom pa, drugo več napisal. Zbogom, striček.

Andrej Križaj.

Pa še nekaj nesmem pozabit je tudi zelo lepa moj ata in sestra in jest smo šli, u škofijsko črč ko so posvečevali nove mašnike zelo je bilo lepo Zbogom.

Dragi Andrej: Hvala za tvoje pismo. Lepo je bilo, da si šel v Duluth gledat, ko so bili novi mašniki posvečeni. Ali bi ne bilo lepo, ko bi tudi ti enkrat dosegel to vzvišeno čast? Kaj? Le lepo molil in jaz bom molil za te. —

Tvoj Striček.

New Duluth, Minn. — Dragi Striček, jest bi rada imela eno podobco, odvas če mi morte poslat presveto srce Jezusovo, se vam, lepo priporočam zanjo, zbogom striček,

Merjam Križaj.

Draga Merjam: —

Podobico mislim, da sem ti že poslal, ako bi bil pozabil piši mi, pa ti jo bom sedaj poslal.

Tvoj Striček.

New Duluth, Minn. — Dragi Striček: — nejpred vas prov srčno pozdravim striček jest sm šla h sveti konfirmation sedaj so počitnice, imam dost časa na korner pridi, bom pa kar slovensko pisala, upočitnicah je naša, šola, usak je svoj tičar, striček, jest bom šla za vas k sveti maši, zbogom striček gubay

Ani Križaj.

Draga Annie: — Častitam Ti k lepemu dnevu ko si bila pri sv. birmi. Enako povej, da častitam tudi vsem drugim mojim malim prijateljckom tam v New Duluthu. Le še kaj piši.

Tvoj Striček.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

(Dalje.)

Indeks prepovedanih knjig je s poslanstvom Cerkev tako tesno združen, da si ju ni moč misliti ločenih. Tisti trenutek, ko bi Cerkev v celoti kasirala indeks prepovedanih knjig, ter proglasila popolno svobodo tiska in branja, kakor to delajo moderne države, bi prenehala biti prava cerkev Kristusova, ker bi izdala njegov nauk, kakor je Judež izdal Kristusa in ga prodala raznim potvarjavcem. Tega pa ne sme, ker je samo varhinja in oskrbnica, ne pa lastnica tega nauka. Tega niti ne more, ker njegov lastnik čuva nad njo in njim. Zato pa, dokler bo ona to, kar je, bojujoča cerkev proti raznim potvarjalcem božjega nauka, to bo pa do konca dni, bo morala, ako hoče zvesto vršiti izročeno ji poslanstvo, svojim otrokom vedno trgati iz rok leterarne strupene rože in gobe, jim vedno dajati v roke nov indeks, nov seznam, da se jih vejo varovati. Kdor tedaj trdi, da je indeks prepovedanih knjig nekaj zastarelega, nekaj srednjeveškega, ki ne spada več v sedanjo dobo, ta nima pravega pojma o Cerkvi in njeni nalogi.

Nasprotno! Indeks ni bil nikdar tako potreben, kot je danes. Zato pa, če bi ga sv. cerkev že stoletja ne izdajala, bi ga morala začeti izdajati danes. Tiskarski stroji danes bruhajo v svet razno protiversko, brezversko, mejversko, nemoralno slovnostvo, kakor Vezuv svojo lavo. Vse to pa pod lepo firmo svobode, svobodne znanosti, svobodne ljubezni. Da bi pa to vado bolj vabljivo naredili in tako več kalinov vjeli, znajo vse to še v nekak verski plašč zaviti. Prav dobro je te apostole teme karakteriziral duhoviti italijanski škof Jeremija Bonomelli. "Taki pisatelji", pravi, "pišejo vse in o vsem. Vse, pravijo, se sme presojudi, tudi Bog . . . Zdaj presojudajo hierarhijo, zdaj oblast škofov in papežev. Določujejo meje cerkvene oblasti, vpijejo o zlorabah. Zdaj dolže Cerkev tesnosrčnosti, zdaj širokovestnosti. Zdaj pravijo, da je

Cerkev prijateljica zatiravcev, da pomežikuje z aristokrati, da klečeplazi pred cesarji, a zdaj zopet, da hujska na revolucijo, da podžiga h krvavem vojskam . . . Isto jim je sv. pismo ali koran. Mojzes ali Zoroaster, papež ali tibetanski lama. Vse jim je dobro, kar jim služi. Brezsrarnni so in skromni, drzoviti in hinavski, brezbožni in pobožni, divji in krotki, verni in brezverni, katoličani in bogotaji . . . vse, kakor jim kaže, kakor hoče čas, kraj namen, oseba. Enega škofa povišujejo, da drugega ponižajo, en red hvalijo, da drugega oblate. Včasih se zdi, da so polni nežnosti do katoliške cerkve in vere; naravnost solze se radi stiske cerkvenega poglavarja ter radi nenravnosti in brezbožnosti sedanjega sveta, navajajo sv. pismo, govore o prvih časih krščanstva, pojo slavospeve nekaterim svetnikom . . . a le zato, da potem toliko brezskrbneje grde cerkev in papeža . . . Kratko, taki pisatelji mešajo laž in resnico, krepost in greh, dobro in slabo. Hvalijo sv. Vincenca Paveljskega in kolnejo sv. Ignacija Lojolskega." Mar ni res tako?

Še bolj perfidno izrabljajo v svoje satanske namene takozvano lepo slovnostvo. Lepo slovo, lepa beseda, da, a vsebina? Ali niso te pesmi, ti romani, te novele kakor javna ženska v svili in lilijskem parfumu? Kaj mi pomaga izumetičen jezik in krasen slog, če je vsebina najgrše

blato; razgaljena strast? Ali je zato strup manj škodljiv, ker je v zlati posodi in ne v kakem zvezanem ribniškem loncu? A vabljiv in zapeljiv je bolj. In to ti apostoli laži in prevare hočejo, da kaj stržijo. To je podlo literarno čifutarstvo. Kakor čifut zbira razno starino, jo snaži, lakira in polira, da izgleda kakor nova, tako delajo tudi ti literarni čifuti. Blato ovijajo s svilo, navaden nikel in med zlatijo in srebrijo. Prismojeno ljudstvo se pa tepe za proizvode njih "duha," jih kupuje in požira, ter kadi na vse strani svojim velemožem, svojim buditeljem, svojemu ponosu. V resnici bi jih pa moralo kot "giftmišarje" dati zapreti, ker mu versko in moralno zastrupljajo dušo.

Da, da, ko bi Cerkev ob tem vesoljnem potopu protiverske in nemoralne literature ne priskrbela svojim otrokom rešilne deske indeksa, bi bila nezakonska mati, ki svojega otroka vtopi v vaški mlaki, ne pa ljubeča mati, ki ga pritisne na svoje srce, ko mu preti nevarnost za telesno ali dušno življenje.

(Dalje prihodnjič.)

ROJAKI, NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "AVE MARIA"!

EDWARD V. SOURBIER

Edini katoliški pogrebnik

V STEELTONU

se priporoča Slovcem in Hrvatom

Na uslugo podnevi in ponoči

Bell Phone: 191

Front & Swatara Streets
STEELTON, PA.

Zalasek: Mike Zalasek

IMENIK KNJIG

KI SE DOBE V ZALOGI KNJIGARNE EDINOST

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

MOLITVENIKI.

ANGELSKA SLUŽBA za dečke (kako se streže pri sv. maši)	\$.65
Bodi moj naslednik	\$ 1.00
Bog med nami	1.00
DEVICA VERNA, šmarnice95
Dobra spoved	-.05
DUHOVNI BOJ	1.00
DUSA POPOLNA	1.00
DUSA SPOKORNA	1.00
IZ DUHOVNE zakladnice Tomaža Kempčana45
Mala zakladnica10
MOJ TOVARIS	1.00
Marija Varhinja nedolžnosti, usnje	1.25
Nazaret	1.00
NEBEŠKA Hrana I. in II. zv. a \$125.	2.50
Obhajilne molitve, broš.05
OBREDNIK DR. NAJSV. IMENA35
OBREDNIK Krščanskih Mater35
OBREDNIK za III. red sv. Frančiška85
PRIPRAVA NA SMRT	1.25
Rajski glasovi, usnje	1.25
Rajski glasovi, vatirano usnje	1.50
Skrbi za dušo, usnje	1.25
Skrbi za dušo, vatirano usnje	1.50
SV. KRIZEV POT15
SV. ROŽNI VENEC	1.00
ŠMARNICE, Volišiš95
ŠMARNICE, L. Skufca95
ŠMARNICE arskega šupnika95
Večna molitev	1.25
VODNIK III. reda35
Sedemnedeljska pobožnost na čast Marije 7 žal.10

ANGLEŠKI MOLITVENIKI.

KEY OF HEAVEN, molitvenik pripraven za vsakogar priročne oblike v različnih vezavah, cena — od 60c. do	2.00
THE CHILD'S PRAYER-BOOK molitvenik za otroke, cena — od 25c. do	1.50
THE DEVOUT CHILD, mali molitvenik za otroke10
THE YOUNG MAN'S GUIDE, molitvenik za mladeniče	1.50
THE YOUNG GIRL'S GUIDE, molitvenik za dekleta	2.00
VISIT TO THE MOST HOLY SACRAMENT, molitve za vsak dan v mesecu, pripraven za vsakega kristjana	1.50

Poleg navedenih, sprejemamo naročila na vse angleške molitvenike, ki jih je mogoče dobiti pri večjih knjigotrcih.

HRVATSKI MOLITVENIKI.

VRTEC GOSPODNI, vezan v usnje	\$ 1.00
RAJSKI CVJETOVI, vezan v usnje	1.00
UTJEHA STAROSTI	1.25
SLAVA BOGU, črna koščena vezava	2.00
SLAVA BOGU, vatirano usnje	1.75
POT V NEBO, od \$1.75 do	2.00
ZVONČEC, navadna vezava	1.50
ZVONČEC, vatirano usnje	1.50
ZVONČEC, črna koščena vezava s okrašavo	2.00
ZVONČEC, vatirano usnje s okrašavo	1.75

NABOŽNE KNJIGE:

DUHOVNE VAJE za DUHOVNIKE, Urban Nežmah, trdo vez.	\$ 1.00
JEDRO KATOLISKEGA NAUKA, trdo vez.95
KRALJESTVO BOŽJE NA ZEMLJI45
KRISTUSOVO TRPLJENJE45

KRISTUSOVO ŽIVLJENJE IN SMRT

I. in II. del a 75c.	1.50
Lurški čudeži95
MOLIMO, ali najpotrebnejši nauk15
MESIJA35
NA NOGE V SVETI BOJ35
NEBEŠKA KRONA45
NEVESTA KRISTUSOVA50
OD BLAGOSLOVIL75
O SV. CIRILU IN METODU35
PAMET IN VERA45
PASTIRSKI LISTI25
RED ZA LJUDI živeče med svetom35
SLOV. GOFFINE, kratka zgodovina cerkvenega leta trd. vez.	2.00
SLOV. GOFFINE, kratka zgodovina cerkvenega leta meh. vez.	1.50
Spolnui zapovedi, dve knjigi a 50c.	1.00
SV. EVANGELIJ IN DEJANJE APOSTOLOV	1.50
SV. VINCENCIJ, trdo vez.75
TEMELJI KRŠČANSTVA50
UMETNOST V BOGOCASTNI službi	1.00
VODNIK MARIJANSKI75
VZORNICI I. SV. OBHAJILA	1.00
ZGODBE SV. PISMA, obsegajoče 18. zv. posamezni zv. 20c. ako se naroči vseh 18 zv. skup. stane	3.00
ZIVLJENJE G. JEZUSA KRISTUSA, mala izdaja35
ZIVLJENJE SVETNIKOV, dr. J. M. Zore.50
ZIVLJENJE SVETNIKOV, Matija Torkar, velika izdaja II.	2.00

POEZIJE IN PESMI:

BISERNICE	\$.75
CERKVENA pesmarica, A. Berk50
CERKVENA pesmarica, L. Dolinar50
CVETJE NA POTI ŽIVLJENJA, M. Elizabeta75
IZ MOJE CELICE, M. Elizabeta	1.00
PESMI, J. CIMPERMAN75
POEZIJE, F. Levstik	1.00
PSALMI75
ŠOTOR MIRU75
VALENTIN VODNIK, svojemu narodu35
ZA SOLNCEM, G. Strniša35

RAZNE KNJIGE IN SPISI

NARODNO GOSPODARSKI eseti35
AJDOVSKI GRADEC, J. Tominc30
AMERIKA IN AMERIKANCI, J. V. Trunk, v zvezkih, meh. vez.	1.50
AMERISKI SLOVENC, kaj hočemo, A. Tomec35
APOLOGIČNI GOVORI50
FRANC PIRO, življenjepis35
FRIDERIK BARAGA, meh. vez.45
III. SLOV. KAT. shod v Ljubljani35
KATOLISKI SHOD v Ljubljani	1.00
KITAJCI IN JAPONCI45
KOLEDRAR DR. SV. Mohorja 192135
KRISTOF KOLUMB, odkritje Amerike45
MILOSRDNOST DO ŽIVALI, za mlade in stare25
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov25
Kratka zgodovina slov. Slovtva.	1.00
KRŠČANSKO N. RAVOSLOVJE95
NASA DRŽAVA75
NASA POTA, I. in II. vs. oha40
Ob 50 letnici Dr. Janeza Kreka25
OBČINSKO POSREDNIŠTVO75
OSNUTEK — Slov. nar. gospodarstvo45
OSMERO BLAGROV, nauk za srečno življenje, vezan	1.00
O SV. CIRILU IN METODU50
PETER BARBARO35
PODOBJE IZ MISIJSKIH delal30
POGLED V NOVI SVET95

PRIILIKE P. BONAVENTURA35
SLOVENSKI ŽUPANI25
Več luči, dva zvezka20
SVETA RUSIJA45
VOJSKA IN MIR45
VZORI IN BOJI, Jože Debevc, trdo vez.	2.00
ZGODOVINA BREZISKE šupnije95
Zgodovina cerkljanske fare50
Zgodovina fare ljubljanske ško fije45
Zgodovina novejšega slovenskega slovstva II knj.	1.25
Zgodovina Slov. Slovtva II. del.	1.25
Zgodovina srednjega veka75
ZMISEL SMRTI75

POUČNE KNJIGE.

Domači zdravnik75
Domači živnozdravniki75
Grofenaun, Slov. čitanka za za srednje šole75
Nauk o čebelarstvu50
Pevska šola	1.25
Pregledna karta S. H. S.25
BESEDNJAK, angleško-slovenski, Dr. F. J. Kern	\$ 5.00
DRŽAVLJANSKI KATEKIZEM, pouk za dobavo državljanskega papirja10
DRUŠTVENI GOVORNIK	1.00
GOSPODARSKI NAUKI50
GOSPODINJSTVO	1.00
GRŠKO-SLOVENSKI slovar, A. Dokler trd. vez.	3.00
HIGIJENA NA KMETIH75
KAKO SI OHRANIMO ljubo zdravje25
KATEHEZE ZA PRVENCE35
Knjiga uradnih vlog75
KNJIGOVODSTVO25
KRATKA KATEHETIKA20
KUBICNA RAČUNICA75
MLADENIČEM, prevz. škof Jeglič40
NASVETI ZA HIŠO IN DOM75
NEMŠČINA BREZ UCITELJA45
OSNOVA PRAVILA ZA ZDRAVJE MALARIJE10
OBČINSKI RED45
PERUTNINAR20
DROBNI NACRTI ZA POUČEVANJE VEROUKA25
POSTNO IZRAZOSLOVJE25
POUK ZAROCENCEM in zakonskim65
PRAKTICNI (hitri računar, voz. v slov. ali angleškem jeziku75
PRAVILA ZA OLJKO75
PRAVOSLOVJE45
RABOJEMNO PRAVO45
REJA DOMAČIH ZAJCEV45
ROČNI SPISOVNIK35
SLOVARČEK k Ovidijevim pesmim, Dokl.75
SLOVENSKE besede v slovenščini75
SLOVENSKI PRAVOPIS50
Sadno vino ali sadjavec50
UCITELJ v boju proti alkoholizmu45
UMNA ŽIVINOREJA45
ZAZNAMEK OKRAJŠAV korespondenčnih pisem	1.00
ZDRAVILNA ZELIŠČA45
ZENINOM IN NEVESTAM25